IV. évfolyam, 25. szám. ARA 30 FILLER. 1954 december 9.

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Az új pártvezetőségek feladatai a következő hónapokban

A tanácsválasztások előkészítésében egyetemünk kommunistái jó munkát végeztek. A kerületi pártbizottság kiemelte egyetemünk kommunistáinak és a területi agitáción résztvett pártonkívüli agitátoroknak, mintegy 30 elvtársnak, lelkiismeretes, alapos agitációs munkáját, melyet a kerület lakosai körében végeztek.

Az új vezetőségek fontos feladata, hogy azt a lendületet, lelkesedést, amit a területi agitáción elvtársaink tanusítottak, átültessék, továbbvigyék az egyetemen belüli agitációs munka területére, és jelen helyzetben mindenekelőtt a jó vizsgaeredmények elérése érdekében használjuk ezt ki. Az új pártvezetőségek fordítsanak nagy súlyt a vizsgaidő alatti agitációs munkára. Régi tapasztalat az egyetem pártéletében, hogy ilyenkor lanyhul a politikai munka, elmarad a napi politikai események követése, elmarad az ujságolvasás. A népnevelők is keveset foglalkoznak csoport és egyéni problémákkal, mert a tanulás leköti, elvonja őket ettől a munkától. A jelenlegi vizsgaidőszakban meg kell szüntetni ezt a helyzetet. Különösen fontos ez az első évfolyamon, ahol a sajtó olvasása általában gyenge.

Alapszervezeteink előtt az egyik legfontosabb feladat továbbá, hogy a december 8—15 között tartandó taggyűléseken részletesen beszéljék meg az új vezetőségek munkatervjavaslatait. A vezetőségek számoljanak be, hogyan kapcsolódnak az alapszervezeti munkatervek a pártbizottság munkatervéhez, párttagságunk pedig bátran szóljon hozzá, tegye meg javaslatait. A munkatervjavaslat a vizsgaidőszak politikai munkájára, annak tervszerűségére helyezzen súlyt.

Közvetlen feladatként áll az új vezetőségek előtt a IX. kerületi párt-végrehajtóbizottság egy évnél régebbi tagjelöltekre vonatkozó határozatának végrehajtása, nagy felelősséggel a decemberi taggyűléseken. A tagjelölteket az eddigi munkájuk alapján az alapszervezet vagy felveszi a pártba, vagy kizáró határozatot hoz, indokolt esetben meghosszabbítást javasol. A tagjelöltek munkájának megvizsgálásánál nagy körültekintésre, alaposságra van szükség, nemcsak a vezetőség előkészítő munkájánál, hanem a taggyűlésen részvevő kommunisták részéről is. Minél nagyobb számban szólaljanak fel és mondják el véleményüket.

Feladataink között szerepel a nevelési ankét tapasztalatainak általánosítása az egyetem oktatói között. Az oktatók a pártvezetőségek és párttagságunk ne vegye befejezett ténynek az ankétot, hanem úgy tekintsék, mint az oktató és nevelő munka megjavítására irányuló első komoly lépést. Oktatóink az itt szerzett tapasztalatok alapján olyan módszereket és légkört igyekezzenek kialakítani, amellyel megszüntethetjük az egyetemi hallgatók nagy részében meglévő közömbösséget, cinizmust az egyetemen folyó tanulmányi és politikai nevelőmunka iránt.

Agitációnk foglalkozzon a karácsonyi szünetre hazautazókkal. Helyes az, ha a csoportok megbeszélik, előre eltervezik, kinek milyen a vizsgabeosztása, hogyan készült évközben és ehhez mérten válassza meg mindenki pihenőidejét. Mindenkinek jól felfogott érdeke, hogy karácsony és újév közötti vizsgákra való felkészülési időt a legalaposabban használja ki. Agitációs munkánk során beszélgessünk el a vidékre hazautazó hallgatókkal, beszéljünk arról, hogy vitás kérdésekben a párt politikája mellett hogyan foglaljanak állást.

TDK kiradó

TDK dolgozatok és pályamunkák jutalmazása egyetemünkön

1954 december 4-én kiosztották a tudományos munkáért járó jutalmakat.

POLITIKAI GAZDASÁGTAN TANSZÉK.
Szabó Zoltán, Magaziner Tamás, Bakonyvári László, Bakos Jolán, Muhi Kálmán. Összesen: 2500 Ft.

KÜLKERESKEDELMI TANSZÉK.
Bernáth Kálmán, Várkonyi György, Páth Gézáné, Kertész Edit, Egervári Pál, Mészáros Lajos, Kádár Béla. Össz.: 4200 Ft.

GAZDASÁGFÖLDRAJZ TANSZÉK.
Ádám Balázs, Csáti Ernő, Szabó Sándor, Körtély Sándor, Kunkli Ferenc, Munkácsi Klára, Páldi Irén, Tóth Ilona, Takács Lajos, Stark Antal, Sebők József, Potyondi István, Lipák András, Turcsányi Lajos. Összesen: 9100 Ft.

PÉNZÜGYI TANSZÉK.
Balla László, Karcag László. Összesen: 1500 Ft.

NEMZETKÖZI GAZDASÁGI ÉS POLITIKAI KÉRDÉSEK TANSZÉKE.
Pálinkás László, Szecskó Tamás. Összesen: 1500 Ft.

STATISZTIKAI TANSZÉK.
Tóth Ilona, Botka Zoltán. Összesen: 1300 Ft.

MARXIZMUS TANSZÉK.
Márkus József. 500 Ft.

GAZDASÁGTÖRTÉNETI TANSZÉK.
Bácskay Béla. 800 Ft.

SZÁMVITELI TANSZÉK.
Hábencius Gyula. 800 Ft.

IPARGAZDASÁGTAN TANSZÉK.
Polgár Péter. 500 Ft.

BELKERESKEDELMI TANSZÉK.
Pápai Pál. 500 Ft.

A jutalmazások összege összesen: 23.000 Ft. 16.200 Ft-ot az Egyetem, 7000 Ft-ot az Akadémia jutalmazási keretéből fizettek ki.

A RAKTÁR MÉLYÉN...

Még valamennyien emlékezünk a tavaszi zászlóavatási ünnepségre, még lelkiszemeink előtt látjuk a bensőséges ünnepséget, a zászló csillogó selymes fényét, de lassan elmúlik a varázsa és a maga zord valóságával megjelenik a nagy kérdőjel: Hol van most a zászló?

Nézzük csak végig a zászló eddigi életét. Hol is láttuk utoljára?

Az avatási ünnepség után az egyetem fiataljai önkéntesen díszőrséget álltak az egyetem zászlajánál. Mozdulatlanul őrködtek az elvtársak, és a zászló ott díszelgett a bejárattal szemben a virágok között.

Lassan haladt az idő... az őrségek szabályosan váltogatták egymást... és egyszercsak a zászló ott maradt egymagában a félhomályban, a hervadó virágok társaságában.

Aztán egy-kétszer még láttuk felvonuláson, mint szárnyát kibontva ott lobogott az egyetemisták sorfala előtt...

Mikor a felvonulás végetért, a többi zászlókkal és transzparensekkel együtt szépen lerakták egy sarokba és mintha minden a legnagyobb rendben lenne, a derék hallgatók mentek a maguk dolga után...

S utána keresni kezdték a zászlót. De nem találták...

Vajjon most hol van?

Ugyanott, ahol eddig... amikor már megtette a kötelezettségét, az ünnepségeken már eleget tündökölt, berakták a raktárba. A többi zászló között szerényen meghúzódik. A nedves levegő — el tudom képzelni milyen jó hatással van a zászló aranyozására. Nem ott van a zászló helye!

A zászló valamennyiünké! — valamennyien felelősek vagyunk érte!

Akik elvitték a felvonulásra és otthagyták, azok felelőtlen emberek; ugyancsak hibásak azok, akik az őrség után megfeledkezve ott hagyták a zászlót. Helytelenül cselekszik az egyetem DISZ-bizottsága is, amikor porosodni hagyja a raktárban.

Valamennyiünknek jó érzés látni a zászlót, hiszen ne feledkezzünk meg arról, hogy a 48 as rongyos, lőporos zászlókat még ma is őrízzük, egyre drágábbak lesznek nekünk, a felszabadító Vörös Hadsereg katonái sokszor életüket sem kímélték, hogy zászlójukat megmentsék.

Az egyetem zászlaja méltó helyet érdemel és a jövőben legyen a munkára, tanulásra ösztönző, díszhelyre kitett szimbólum.

ÚJ ÉV, ÚJ SZAGOK...

A tanév me gkezdésével

egyidőben furcsa szagok kezdtek terjengeni a két melléklépcsőház környékén az alagsortól a harmadik emeletig. Néha gyengébben, néha erősebben volt érezhető e lépcsőházak környékén valami istentelenül gyomorkóválygotató, orrfacsaró „illat". Eleinte nem sokat törődtünk vele, gondolván, hogy majd elmulik. De miután már majd egy fél éve vagyunk kénytelenek akarva, nemakarva melléklépcsők környékén, de néha (mikor úgy látszik haragszik a bűz terjesztőjének istene) az egesz egyetemen szívni, érezni ezt a legkiválóbban büdös szagokból szinte összeválogatott levegőt, s miután úgy gondoljuk, hogy nincs emberi gyomor e sáros földtekén, mely megszokhatná, kérjük az illetékeseket, tegyenek valamit! Tegyenek valamit, mert ha ez így megy tovább, s megint eljő a szép tavasz, a meleg nyár, még erősebben érezhető lesz majd ez a bűz, s lassan csak gázálarccal lehet még a legerősebb gyomrú és legnáthásabb embernek is közlekedni a hátsólépcsők tájékán.

Kivonatok

Jeljutin elvtársnak a „Pravda" november 13-i számában megjelent „Tökéletesítsük a szakemberek képzését" című cikkéből

A szovjet kormány és a Szovjetunió Kommunista Pártja állandó figyelemmel kíséri és elősegíti a felsőoktatás fejlődését. Ezt bizonyítja az a közös határozat is, amelyet nemrégiben hoztak a közép- és felsőfokú képzettségű szakemberek képzésének és megfelelő, képzettség szerinti elhelyezésének megjavításáról.

A szakemberképzés megjavításával kapcsolatban a legfontosabb feladatként a határozat azt jelöli meg, hogy fokozni kell a szakemberképzés tervszerűségét. Vannak ugyanis olyan területek a népgazdaságban — például építkezések, mezőgazdaság gépesítése stb. — ahol komoly hiány mutatkozik megfelelő képzettségű szakemberekben. Kevés mérnököt képeztek eddig. Míg a főiskolai végzettségű szakemberek száma 1940-től 1953-ig 2.2-szeresére emelkedett, addig a mérnökök száma 0.8-szeresére. Ennek a hiányosságnak a legfőbb oka az, hogy a minisztériumok és egyéb intézmények megfelelő megalapozás nélkül készítették el a káderszükségletről perspektivikus igényléseiket és így azok nem tükrözték a tényleges szükségleteket.

A jól megírt rövid tankönyv lényegesen elősegíti a fiatal szakemberek képzését — mondja ki a továbbiakban a határozat. A tankönyvek *legyenek rövidebbek, főként az adott tárgy alapvető elvi tételeit fejtsék ki* — ez elősegíti a tankönyvek állandóbbá válását is — de tartalmazzák a modern tudomány vívmányait és a szocializmus építésének élenjáró gyakorlatát is.

A végzett felsőfokú szakemberek elhelyezéséről a legfontosabbakat a következőkben foglalhatjuk össze: A jövőben meg kell szüntetni, hogy a szakemberek jelentős részét nagyvárosokban helyezzék el, akkor, amikor vidéken még igen nagy a káderhiány. A minisztériumok és egyéb főhatóságok kötelesek biztosítani a végző hallgatók elhelyezését, legalább három hónappal tanulmányaik befejezése előtt. Nem szabad elhelyezni a végző hallgatókat olyan területre, amely nincs kapcsolatban a tanintézetben nyert szakképzettségükkel. Az elhelyezésnél lehetőség szerint figyelembe kell venni a hallgatók kívánságait. Ki kell küszöbölni, hogy olyan esetek előforduljanak, hogy egy Kazányban végzett hallgatót Rosztovba, egy Rosztovban végzett hallgatót pedig Kazányba helyezzenek el azonos munkakörbe, ezzel mindkét hallgatónál lakás- és egyéb problémákat támasztva.

★

Minden bizonnyal hihetjük, hogy ez a határozat a gyakorlatban is hozzájárul a szakemberképzés és elhelyezés megjavításához, a szovjet népgazdaság ősödéséhez. Mint egyetemi hallgatók, mi is szeretnénk azt, ha rövidesen a magyar lapok is hasonló határozat megjelenéséről adnának hírt.

KI A HIBÁS?

A Közgazdász hasábjain hetenként megjelennek bírálatok a DISZ-ről, több-kevesebb eredménnyel. Véleményem szerint a hiba ott van, hogy csak általánosságban hangzanak a bírálatok. Ez lehetőséget nyujt arra hogy minden alapszervezet jóleső érzéssel nyugtázza, hogy biztos a másikról van szó. És minden marad a régiben. Pedig mennyi javítani való van!

Nézzünk körül a II/B alapszervezetben! Hát itt van mit nézgelődni. December hónapot mutat a naptár, de még most sem tartották meg a vezetőségválasztó gyűlést. „Irányt vettek" ugyan arra, hogy tartanak egyet, de ez „objektív okok" miatt elmaradt. Ezért csak nem lehet felelősségre vonni senkit, ami törvény, az törvény. Egyszer már a tagság egyharmada is megjelent, dehát vannak olyan „bürokratikus nézetek", hogy csak a kétharmad megjelenésével szavazatképes a gyűlés. Mit volt tenni, fel kellett oszlatni a gyülekezetet. Azóta a II/B alapszervezetben minden csendes. Ki a hibás ezért? Próbáld felelősségrevonni Hegelmayer elvtársat, a titkárt. Elhárít magáról minden szemrehányást, hiszen ő már lemondott. Talán Mohácsi elvtárshoz fordulj... Ugyan, hiszen őt még csak most bízta meg a DISZ-bizottság a titkári tisztséggel, a tagság még nem választotta meg. Igy egyszerűen nem lehet felelősségre vonni, mert senki nem tud semmit. Legfeljebb ígérgetéseket hallasz, hogy úgy hallották, belátható időn belül mégis csak lesz gyűlés.

Nem lehet csodálkozni ilyen eset után, ha Gyetvai elvtárs úgy érzi, hogy egyáltalán nincs is DISZ — hiszen nem működik.

Igaza van Salamon elvtársnőnek, aki azt mondta: „A mi alapszervezetünkben a DISZ-élet abban áll, hogy bélyeget vásárolunk".

Az ilyen vélemények élesen rávilágítanak a DISZ és a hallgatók viszonyára. Pedig ezek az elvtársak és a többiek is szívesen vennének részt a DISZ-munkában, de nincs rá módjuk.

a—a

Néhány szó a III. évfolyam iparstatisztika szemináriumairól

Biztos vagyok benne, hogy majdnem mindenki volt már úgy eddigi egyetemi élete alatt, hogy egy-egy szemináriumnak alig győzte kivárni a végét. Alig várta, hogy megszólaljon már a csengő, s megváltsa az elnyomott ásítósokba, a firkálgatásokba fojtott unalomtól.

Ilyen szeminárium, ilyen gyakorlat van még sajnos a III. évfolyam ipar szakán, egy az élethez, a gyakorlati munkához kapcsolódó tárgyból: iparstatisztikából. A gyakorlatvezető minden igyekezete hiába, hiába az érdekes gyakorlati példák, amelyek bizony gondolkodásra késztetnek. Az ipar 1-es csoportnál a legtöbb statisztika-gyakorlat nem kielégítő, egy kinlódás az egész, az ember majdnem úgy érzi, mintha azt a két órát elvesztette volna. Kíváncsiságból elmentem egy másik csoport, az ipar 8-as csoport statisztikai gyakorlatára. Nagyon meglepődtem a látottakon, hisz úgy képzeltem, talán nem is lehet az anyag néhány kissé száraz része miatt ebből a tárgyból érdekes gyakorlatot tartani. A csoport tagjai igazán aktívan és komolyan dolgoznak. Látszik, hogy érdeklődnek az anyag iránt, figyelnek, vitatkoznak. Miért nem lehet az 1-es csoportban is ilyen gyakorlat? Talán a hallgatók itt gyengébb képességűek? Szó sincs róla! Semmivel nincsenek gyengébb képességű hallgatói a csoportnak, mint a nyolcasnak. Hát mégis mi lehet az oka, hogy egy évfolyam egyugyanazon szakán, egy tárgyból van igazán jó és van bizony nagyon gyenge gyakorlat. Lássuk, mit mond erről a két gyakorlatvezető:

Ivádi elvtárs, az 1-es csoport gyakorlatvezetője:

Szerinte nem az a legnagyobb baj, hogy a hallgatók nem tanulják a statisztikát, bár egyik elvtársnál bizony ez is előfordul. Az a véleménye, hogy az egész hallgatósága a szemináriumnak igen nagyfokú érdektelenséget mutat a statisztika iránt. Keveset foglalkoznak a gyakorlati példákkal, pedig az életben számtalan területen szükség lesz a hasonló természetű feladatok megoldására. Nem nagyon járnak a hallgatók konzultációra, problémáik megoldásában nem keresik a tanszék segítségét. Ha nem mégy az anyag valamelyik része, egyszerűen átsiklanak felette, ezért azután a gyakorlatokon a nagy hallgatás, nemtudás. Mindén hallgatónak éreznie kellene, hogy a statisztika olyan tárgy, amely nélkül bizony nem nagyon boldogulnak a gyakorlati munkában. Ezzel nem akarja a statisztikát, mint tárgyat fölébe helyezni bármely szaktárgynak, hisz saját maga is tapasztalta, hogy emellett legalább ilyen fontos a többi szak és elméleti tárgy is. Több érdeklődés kellene a statisztika iránt, ezt egy harmadéves hallgatónak nem kellene külön megmagyarázni.

Kupcsik elvtárs, a 8-as csoport gyakorlatvezetője:

A szeminárium jó vagy rossz volta legalább annyiban függ a hallgatóktól is, mint a gyakorlatvezető munkájától. Az, hogy a hallgatók érdeklődnek, felvetik problémáikat, vitatkoznak, nagyban hozzájárul ahhoz, hogy egy szeminárium igazán érdekes, feladatát (t. i. az anyag elmélyítését) betöltő legyen.

Két kép állott tehát előttem. Egy jó és egy aránylag rossz csoport képe. Igen nehéz olyan körülmények között vizsgálgatni azt, hogy mi az oka a két csoport különbözőségének, mint amelyek a jelen esetben adottak. Két szemináriumhasonló képességű hallgatókkal, két szemináriumvezető nagyjából azonos módszerekkel — ez van adva. Végeredményben azután hogy mindkét csoport tagjaival is beszélgettem a tanulási módszerekről, az a véleményem, hogy az 1-es csoport tagjai kicsit hanyag módon kezelik a statisztikát. Nem lenne szabad előfordulnia olyan esetnek, hogy az egyik hallgató, Nádoba elvtárs nem adja be a statisztika házidolgozatát, nem jelenik meg a szemináriumon, bár bent van az egyetemen, s kikerüli a gyakorlatvezetőjét, szinte bujik előle. Nem szabad előfordulnia annak sem, hogy olyan jóképességű elvtársak, mint Mészáros és Koppándi elvtársak nem nagyon tanulják a statisztikát, bár más tárgyakból megfelelő az előmenetelük.

Harmadéves egyetemi hallgatók vagyunk. Igen sajnálatraméltó képet kapna rólunk bárki, ha azt látná, hogy elemiiskolás, dedós módon kellene külön a szánkba rágni azt, hogy erre, vagy arra a tárgyra szükségünk van, nemcsak azért kell tanulnunk, hogy a vizsgán el ne húzzanak, látnunk kell, hogy az életben is szükségünk van a statisztikára.

Stikkel László.

Az Irodalmi rovat közli

A „Közgazdász" októberben megnyitott irodalmi pályázata lezárult. A művek elbírálása most folyik és legközelebbi számunkban közölni fogjuk az eredményt.

A rovat kéri „Arion"-t, hogy a jövő hét folyamán jöjjön be a szerkesztőségbe.

Beszélgetés végzett hallgatókkal

(Részletek a 3 napos ankét anyagából)

Hajdu István, 1951-ben végzett közgazdász felszólalása. Legjobb tudomásom szerint egy évfolyamon volt a Közgazdasági Egyetemen agrár-szak, mely a mezőgazdaság problémáival foglalkozott és utána az agrárszak teljesen megszűnt. Az egyik hibát abban látom, hogy az egyetem túlságosan átalakult iparszakos, kereskedelmi szakos stb. profillá, tehát a mezőgazdaság oktatása kisebb részt tesz ki, mint szerintem kellene, pedig az agráregyetemen, ahol főleg a mezőgazdasági termelés különféle módszereivel foglalkoznak, nyilván nem tudnak olyan agrárközgazdászokat képezni, akiknek a különféle szervek rendelkezésére kellene állniuk.

Amit annakidején az egyetemen tanultunk, nagy részben feltudtuk használni a gyakorlatban. És arra támaszkodva, munkánkba elég gyorsan be tudtunk illeszkedni. Nemcsak közvetlenül a politikai kérdésekkel ismerkedtünk meg, hanem nagy általánosságban a mezőgazdasági termelés legfontosabb kérdéseit is megismertük, tehát mikor kikerültünk a gyakorlati életbe, nem volt ismeretlen előttünk pl. hogy Magyarországon mekkora lehet a búza termésátlaga, milyen állattenyésztéssel foglalkozunk, mert erről tájékozódtunk.

Került azonban csoportomba, a Központi Statisztikai Hivatalba egy elvtársnő, egyetemünkről, politikai gazdaságtan szakról, aki most a mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozik. Ezen a területen mindig óriási nehézsége van. Ha egy számot megkap, nem tudja eldönteni, hogy az a szám helyes-e, jó-e nagyságrendileg, hogyan nyúljon ehhez a kérdéshez. Igen kevés mezőgazdasági ismerettel rendelkezik, és akadályozza őt munkájának kifejtésében.

Egy másik fontosabb téren is komolyan előre kellene lépni a Közgazdasági Egyetemnek. Mi annakidején a mezőgazdaság átszervezésének problémáival foglalkoztunk, de az az érzésem, hogy nagyjából dogmatikusan hallottuk azt, hogy a központi kérdés a középparasztsággal való szövetség a tsz-ek megszervezése, a mezőgazdaság szocialista fejlesztésének útja, de kevésbbé foglalkoztunk már az átmenet kérdésével, azzal, hogy hogyan lehet ezt Magyarországon helyesen jól és úgy elvégezni, hogy az a dolgozó parasztságnak is tetsszen, s a dolgozó parasztság is megértse a szövetkezet előnyét.

A továbbiakban beszélt a végzett hallgatók és az egyetem közötti kapcsolatokról. Szeretné, hogyha a végzett hallgatók állandóan segítséget kapnának az egyetemtől, és tapasztalataikat átadhatnák az egyetemnek, ami a gyakorlati munkában előadódik.

Kevéssé foglalkozott annakidején az egyetem egy igen fontos kérdéssel, az árkérdéssel. Szerintem tudományosan alaposan meg kellene vizsgálni, hogy miképpen kell az ipar és a mezőgazdaság között a helyes árarányokat kiépíteni, kialakítani, hogy milyen árak legyenek a mezőgazdaságban, melyeken keresztül a parasztság érdekeltségét fel lehet kelteni. Ennek egyik módja, szerintem az lenne, ha a hallgatókat felkészítenék arra, hogy milyen módon nyuljanak az árkérdéshez, ha kikerülnek az életbe.

Ferge Sándorné végzett hallgató. Amikor kikerültünk az egyetemről, kevés konkrét tudásanyag állt rendelkezésünkre. Szerintem nem jó az, hogy az egyetemet végzett emberek pl. egy idegen nyelvet sem tudnak jól. Ez az általános műveltség kérdéséhez tartozik, ezt a kérdést tehát az egyetemen valamilyen formában meg kell oldani.

A másik dolog. Az én területemen nagyon fontos, de majdnem minden közgazdásznak szükséges, hogy sokkal magasabb színvonalú legyen a matematika képzés. Az egyetemen a matematika képzés színvonala nagyon alacsony. Nagyon jól tudom, hogy a korábbi években sokkal kevésbbé volt meg a matematika magasabbszínvonalú oktatásának előfeltétele, mint ma, de azt hiszem, hogy ma sem alakult ki eléggé. Ez szerintem pedig feltétlenül szükséges, s nemcsak a statisztikai munkához, hanem mindenfajta munkához.

A harmadik dolog: Nem tudom, ma is az-e a helyzet a kötelező irodalom olvasása tekintetében, mint volt akkor, amikor én jártam az egyetemre. Abban az időben megkaptuk, hogy kötelező irodalomként olvassunk el valamely mű pl. 23—27 oldalig terjedő részét és jegyzeteljük ki. A jegyzetelés volt az, melyet feltétlenül megköveteltek tőlünk. Ennek következtében az elolvasott és kijegyzetelt kötelező irodalmat, az ember nem tudta felolvasztani az anyagban, mert nem volt elég magas az egyetemi oktatás színvonala ahhoz, hogy a különböző irodalmakat szervesen bele lehetett volna építeni és ellenőrizni lehetett volna, hogy a hallgatók tudják-e. Ezért azt a formális megoldást választottuk, hogy legyen jegyzet, ez volt a fontos, nem az, hogy tudja-e a hallgató az anyagot, tudja-e, amit olvasott, elolvasta-e az anyaghoz tartozó részt akkor is, ha nem volt megadva, mettől-meddig tart a kötelező irodalom. Ide tartozik a pol. gazd. szakon az eredeti irodalom kérdése is. Azt értem ez alatt, hogy elmélettörténetben olyan jegyzetet tanultunk, amely csak vázolta a különböző közgazdászokat. Az ember csak akkor ismeri meg ezeket, csak akkor alakul ki megfelelő bírálat róluk, ha valamilyen formában olvassa őket. Még az aspirantúra tervben sincs jóformán egyetlenegy eredeti mű sem, sem egy Smidth, sem egy Ricardó, sem egy Sain Simon. A különböző modern irányokról nem is beszélve, melyek nehezen hozzáférhetők és kevésbbé érdekesek a mi szempontunkból, de azt hiszem, hogy a klasszikus, vagy utópisztikus közgazdászok műveit feltétlenül olvastatni kellene az egyetemistákkal, különösen és elsősorban a pol. gazd. szakon.

Ujhegyi Gyula: Nagyon örülünk, hogy az Egyetem összehívott bennünket, és érdeklődik, hogyan feleltünk meg a munkában, hogyan vált be az a tudás, amelyet számunkra az Egyetem adott. Az a véleményem, hogy nagyon ideje volt ennek, talán jó lett volna már korábban is hozzákezdenünk.

Három és fél évvel ezelőtt fejeztem be az Egyetemet. Évfolyamtársaim közül sokan sokkal korábban tudtak volna olyan kérdéseket felvetni, amelyek nem biztos, hogy ismertek az egyetemi elvtársak.

A meghosszabbított középiskolai oktatás kérdéséhez szeretnék egy pár szót szólni. Amikor gyakorlati ismeretekről volt szó, akkor csak a meglévő technika ismertetésére szorítkoztak, és meglepetésszerűen álltunk mindenféle változás előtt, legalább is addig, amíg nem ismertük kicsit a dörgést a gyakorlatban. Azt hiszem, ezen nemcsak azon a vonalon kellene segíteni az egyetemnek, hogy a hallgatóknak elméleti, gazdaságpolitikai tudását fokozza és ugyanakkor a technikai ismereteket bizonyos fokig háttérbe szorítsa, ha nem is hanyagolja el. Erre is szükség van, de sokkal fontosabbnak tartom, hogy ne csak egyszerűen ismertessék a meglévő gazdasági, technikai konstrukciókat — gondolok a statisztikai, számviteli, tervezési kérdésekre — hanem a meglévőnek kritikájával is azonnal ismertessék meg a hallgatókat. Ne csak azt mondják el, hogyan követték egymást a különböző tervezési, technikai, számviteltechnikai rendszerek a népgazdaságban, hanem születésük problémáit is ismertessék meg a hallgatókkal. Tapasztalatból látom, hogyha ezt korábban megismertem volna, sokkal könnyebb lett volna megfelelnem a gazdasági életben.

Ehhez kapcsolódik a másik kérdés, amellyel foglalkozni szeretnék. Az egyetem hallgatói bizonyos féloldalas tudást kapnak. Meglehetős erős elméleti tudással kerülnek ki az egyetemről, de a gyakorlati, technikai ismeretek nem raknak megfelelő épületet erre az alapra, elsősorban nem azért, mert a mennyiség kevés, hanem inkább, mert az elmélettel való kapcsolatunk hiányos. Hogy az egyetemi hallgatók jelentős része az egyetem elvégzése után nem tud teljesen megfelelni a várakozásnak, abban nem teljesen az egyetem a hibás. Valószínűleg elmondották már korábban előttem, vagy legalább is köztudomású az elvtársak előtt, milyen nagy hiba volt, milyen nehéz problémákat vetett fel az, hogy az egyetem elvégzése után azonnal központi szervekhez, vezető szervekhez rakták dolgozni a hallgatókat, és nem tudtak közvetlen kapcsolatot teremteni a gyakorlattal. Ezt az ellentmondást az elméleti tudás és a gyakorlat között tovább mélyítette az, hogy azok az elvtársak, akiknek kezére voltak bízva az egyetemi hallgatók, egy idő mulva csalódottan legyintettek és csak bedolgozó, nem megfelelő színvonalú munkára vonták be a hallgatókat. Azért tudok erről a kérdésről konkrétabban beszélni, mert a magam részéről a pénzügyminisztériumban a saját sorsomon és még egy pár elvtársam sorsán keresztül, akikkel a pénzügyminisztériumban együtt dolgoztam, meglehetősen szomorú tapasztalatokat szereztem.

Az egyetemi hallgatók problémája közé tartozik az is, hogy sokszor nehezen alkalmazhatók az egyetemen tanultak azért is, mert népgazdaságunk vezetése, a népgazdaság tervezése igen gyakran nem tudományos módszerekkel folyt. Ahol nem tudományos a módszer, ott a tudományos apparátus meglehetősen nehezen használható. Ennek következménye aztán, hogy sokkal jobban tudnak azok érvényesülni, akik rutinból, helyi ismeretek alapján dolgoznak, és sokkal kevésbbé azok, akik jól ismernek ugyan bizonyos elveket, de látják, hogy ezeket az elveket nem tartják be és igen gyakran, szinte csak véletlenül sikerül olyan eredményt kihozni, bizonyos népgazdasági intézkedésekből, mint amit eredetileg különböző felsőbb szerveknek határozatai előírnak. Azzal kapcsolatban, hogy éppen most vagyunk tanúi annak, hogy a közgazdaságtudomány vívmányait egyre jobban alkalmazzák a népgazdaság vezetésében, úgy érzem, egyre jobban használható lesz az egyetemen szerzett tudás.

KELLEMES MEGLEPETÉS

(Részlet Düh László és szemináriumtársai leveléből)

A III. év pénzügy szakán bánya és fémek technológiája oktatás folyik. A tárgy nem a könnyű anyagok közé tartozik. A hallgatóknak nincs megfelelő műszaki ismeretük, s így az anyag rendszeres tanulást igényelne. Ezt azonban egyetemünkön nem mindenki valósítja meg.

A technológiai tanszék a félév során minden hallgatóval legalább egyszer külön elbeszélget az anyagról.

Nem mondom, a hallgatók nem nagy megelégedéssel vették tudomásul e kellemes hírt. Beszámoló... kikérdezés... képletek tanszéke és miegymás hangzottak el. Behívtak a jegyzettel együtt engem is, téged is... igen... na, majd meglátjuk. Nem tudom, hogy képzelik el? — ezeket hallottuk.

Egyik turnusban a „szerencse" meglepetésszerűen minket is érintett. Király József, Csernus Sándor, Decki Sándor, Meszlényi József és én voltam a csoportban. Behívtak minket.

Nem valami jó véleménnyel voltunk a tanszékről, hangulatunk sem a megfelelő volt, no de mindegy: elérkezett az idő. Bementünk.

Bikics elvtárs és még két tanársegéd elvtárs fogadott minket.

— Megjöttek az elvtársak? — Igen. — Mi újság, hogy vannak? Hogy állnak az anyaggal? — kérdezte Bikics elvtárs. — Mi a problémájuk?

— Hát azok akadnak néha. Elég nehéz az anyag, nem lesz könnyű kollokválni — mondtuk.

— Ez igaz, de nem kell félni. Mi segítünk — biztattak minket. — Az a célunk, hogy mindenkit meghallgassunk, a nehézségeket elhárítsuk és ennek alapján eredményesebbé tegyük a vizsgájukat. — Arra kértek, tegyük meg észrevételeinket az előadásra vonatkozóan.

Igen, hát sok mindenről volt szó. Meghallgattak bennünket. Nagyon örültünk a baráti légkörben lefolyt beszélgetésnek. Elmondtunk mindent őszintén. Persze az anyagról is szó volt, feleltünk, kérdeztünk és jóleső érzéssel távoztunk el a tanszékről.

A SZERK. MEGJEGYZÉSE:

Az elvtársak levele a nevelési ankéton megállapított helyes érintkezési módot támasztja alá. Jó példa arra, hogy a megfelelő bánásmód mennyire segíti a hallgatókat a tárgy tanulásában és a konzultációk iránt érzett bizalmatlanság megszüntetésében. Jó lenne, ha minden tanszéken így kezelnék és így fogadnák a hallgatókat.

KI A TOLVAJ?

Nem akartam elhinni, hogy az egyetemen tolvajok is vannak. Sohasem tudtam elképzelni, hogy akadjon olyan ember, aki velem együtt jár, együtt ül órán és mégis képes társának holmiját ellopni. Már többször hallottam kisebb-nagyobb holmik eltulajdonításáról, de megvallom őszintén, hogy ezen csak mosolyogtam eddig.

— Biztos elvesztetted és ráfogod valakire — mondogattam.

De az, ami a napokban történt, megváltoztatta véleményemet.

Fakultatív orosz órára vártam egy szemináriumtársammal, Bánlaki Béla III. éves külker-szakos hallgatóval és beszélgettünk a 122-es teremben.

— Gyere az I-es előadóba, átnézzük az orosz szavakat.

— S mi lesz a táskáddal?

— Jövünk vissza mindjárt.

— Hátha elviszi valaki — ellenkezett Béla.

— Ugyan, ilyet el tudsz képzelni?

S azzal otthagytuk a táskáinkat és kabátjainkat. Csak az előadóba mentünk be és máris jöttünk vissza. Az egész alig tartott két percig.

— Te, hol a táskám?

— Ne bomolj, ott van.

— Biztos eldugta valaki — állapította meg Béla.

Elkezdtünk nevetni s tippeltünk, vajjon ki dugta el? Ki akarta őt viccelni? Az idő gyorsan rohant és mi egyre nyugtalanabbak lettünk. Sorra érkeztek a többiek és bizony bárhol kutattunk, a kabátok a padon hevertek, az egyik táska azonban eltünt.

— A Te táskád volt közelebb az ajtóhoz és valaki elemelte — szögezte le egyikünk a tényt. Hát ez szomorú helyzet!

A táska, sajnos, valóban eltünt, és ebben a legtragikusabb, hogy ez pont nálunk történt meg.

Nem szabad tovább tűrnünk, hogy egyes lelkiismeretlen alakok rontsák az egyetem hírnevét. Nem engedhetjük meg, hogy ilyen ember miatt — remélem számuk nem nagy — a becsületes emberek bizonytalanságban éljenek. Küzdjünk a lopás ellen mindnyájan. Ha valahol eltulajdonítást látsz, azonnal leplezd le. Meg kell tisztítani soraink az ilyen emberektől.

Ehhez kérem segítségteket mindnyájunk érdekében és tudom, hogy közös erővel megtaláljuk Bánlaki elvtárs táskáját, a könyveket, s azokat a tárgyakat, amelyek az utóbbi időben eltüntek, s megtaláljuk a tolvajokat is.

Braun

A népi demokratikus országok munkásmozgalmának története

A Magyar Munkásmozgalmi Intézetben (V., Kossuth Lajos-tér) van a Népi Demokratikus Országok Munkásmozgalmának Történetnek Múzeum. A múzeum 12 termében szemléltető képet ad a népi demokratikus országok nemzeti felszabadító harcairól, a munkásmozgalom kialakulásáról, a kommunista pártok megalakulásáról, a nemzeti és társadalmi felszabadulásért folyó harcaikról, a népi demokratikus országokban a dolgozók örömteli életéről.

A múzeum elkészítése során a testvéri együttműködés szép példájaként a népi demokratikus országok fényképeket, eredeti röplapokat, újságokat, szobrokat, festményeket küldtek a múzeumnak.

A lengyel teremben például ott látjuk a lengyel partizánok hősi harcának emlékét őrző szobrot. A román elvtársak elküldték a doftániai börtönben sínylődő egyik kommunista fogoly bilincseit, rabruháját. A Csehszlovák Köztársaság termében kiállították a csehszlovák és a szovjet nép barátságát jelképező szobor kicsinyített mását, és két állami díjjal kitüntetett festményt, amelyeket a csehszlovák elvtársak küldtek. A Vietnami Demokratikus Köztársaság elküldte egyik művészének „Békét Vietnamnak" című plakettjét.

Több makettet állítottak ki a múzeumban. A kínai teremben hatalmas plasztikus kivilágítható térkép mutatja be a Kínai Népi Hadsereg 14.500 km-nyi Hosszú Menetelését. A lengyel teremben ott látjuk a Varsóban már csaknem teljesen befejezett Kultúra és Tudomány palotájának modelljét, a bolgár teremben kiállították az épülő Szófia új, központi városrészének modelljét. A kutatások során több olyan dokumentum került elő, amelyek a magyar munkásmozgalom kapcsolatát bizonyítják a népi demokratikus országok munkásmozgalmával. Ezek a dokumentumok is láthatók a múzeumban.

A múzeumban elhelyezték számos magyar képzőművész eredeti alkotását, több szobrot és festménymásolatot.

A testvéri népek multbeli harcának tanulmányozása erősíti a népi demokráciákhoz fűződő kapcsolatainkat, növeli tudásunkat és fokozza erőnket mindennapos küzdelmeinkben.

Megtekinthető: mindennap, szerda kivételével, délelőtt 11-től este 8 óráig, vasárnap délelőtt 9—14 óráig.

Kedves Nemtudommineknevezzelek!

(Barátomnak nem akarlak, mert nem vagy az, elvtársamnak sem, mert elveink nagyon sokban különböznek egymástól.)

Tegnap az egyetem épülete előtt mentem a Dimitrov-tér felé, s találkoztam veled. Én, mivel gondolkoztam valamin, csak akkor vettelek észre, amikor mellém értél, te viszont, a nyakamat merném rátenni, már akkor láttál, amikor még húsz lépésnyire voltál tőlem. Jöttél, néztél és láttál is, csak nem vettél észre. Átnéztél rajtam, mint ahogyan átnéznél egy üvegtestű házon, ha az történetesen szembe jönne veled.

Nem köszöntél nekem.

Különben köszönővisonyban vagyunk, már mint úgy, hogy én köszönök és te nagyelkűen viszonzod azt. Ilyenkor biztos elérzékenyülsz arra a gondolatra, hogy milyen jó vagy te, olyan parányok tiszteletadását fogadod, amilyen én vagyok.

Vagy nem erre gondolsz? — nem felsőbbségi érzésed akadályoz meg köszönésedben?

Persze-persze, lehet, azt mondod magadban, hogy ezt az embert elég jól ismerem, de minek köszönnék neki? — ő is minek köszön, egyáltalán mi közünk egymáshoz?

Tényleg, mi közünk is van!

Első évben egy szemináriumban, tavaly egy alapszervezetben voltunk, nyáron a táborban egymás mellett rugtuk a port és lehet, amikor kikerülünk az egyetemről, munkakörünkben évekig egymásra leszünk utalva. Valóban, nem sok közünk van egymáshoz.

Azt mondhatod: furcsa, miért pont most akadok meg ezen. Én is különösnek találtam először, de most már tudom az okát. — Ott voltam a MEMOSZ-székházban az egyetemi nagyaktíván. Farkas elvtárs beszédéből az a rész, amelyben az egyetemisták kulturáltságáról szólt, különösen megragadta figyelmemet. Sokat gondolkodtam rajta, ezért akadtam fenn a te eseteden is.

Lehet, hogy mosolyogsz azon, hogy én min keresztül akarom lemérni a kulturáltságot. Részben igazad van. — Az ember kulturált mivolta elsősorban azt jelenti: az illető művelt. De ez a műveltség kifelé, a világ felé kulturált magatartásként jelentkezik.

Nem, hiába akarod rámfogni, hogy csak a nemköszönésből vonom le a következtetést kulturáltságodra vonatkozóan. Emlékszem én a többi jellemvonásodra is. Nem tiszteled az öregebbeket és okosabbakat nálad. A vizsgáztató személyét, mégha professzor is, annyira sem becsülöd, hogy tiszta inget végy magadra, vagy a körmödet kitisztítsad, ha vizsgázol nála. Kérvényeket írsz olyan papírra, amilyenre még hűtlen szerelmednek sem írnál levelet, s ha nem fogadják el — papírtakarékosságról és bürokráciáról vitatkozol nagy hangon. Ha a sorban valaki elédkerül, annak átharapod a torkát. Önző vagy és érdekember.

A multkor a Néphadsereg Színházában voltam. Az előttem lévő sorban arra kértek egy nézőt: legyen kedves cseréljen helyet, hogy egy fiatal pár egymásmellé kerüljön. A néző erre nem volt hajlandó. A szünetben láttam, hogy te voltál, aki ezt az apróságot nem tudtad megtenni.

Azt kérdeztem tőled akkor: ami saját érdekedet szolgálja, mások érdeke megsértésével is végrehajtod? Bocsáss meg, tévedtem. Te akkor is megsérted más érdekét, ha semmi hasznod sem származik belőle. Máskülönben a cigarettavégeket a hamutálcába dobálnád és nem firkálnál a falakra éretlen kamaszhoz sem méltó szavakat.

Káromkodsz, gondolod, hogy ez a tény is fényt vet műveltségedre? Jó, megengedem, az ember kénytelen néha egy-egy kacskaringós mondattal könnyíteni mérgén, de te öncélúan teszed azt! Nem vagy te Móricz Zsigmond regényhőse! Sokszor kénytelen vagyok azt képzelni, hogy női társaságban — „bátorságod" fitogtatásáért — még szívesebben teszed ugyanezt. Hidd el, nem imponálsz, vagy ha mégis, az róluk is szegénységi bizonyítvány.

Nem folytatom tovább. Egyelőre elég ennyi. Kérlek, gondolkodj az elmondottakon. Gondolj arra, egy-két év mulva kikerülsz az egyetemről és munkahelyeden száz más emberrel találkozol. Ezek az emberek magatartásodon keresztül is ítélnek majd téged!

Végezetül, ne haragudj, hogy kísérleti beteghez hasonló szerephez juttattalak, akin mindenféle betegséget mutatnak be. Lehet, hogy nem te faragod össze a padokat, de azt is valaki csinálja; lehet, hogy nem te rohansz a menzára, de ilyenek is akadnak. A nagyító sokszor torzít, de sokkal jobban mutat meg mindent. Reménem te is jobban észreveszed máskor mindezt. Elég intelligens vagy az igazság felismeréséhez, viszont mások szennyes ingét magadra nem veszed.

Üdvözöl
egy közgazdász

Öcsikémnek

Zsenge kezed fejed alá téve
Pihent arcodon szelíd nyugalom
Édes álomban szuszogva mélyen
Előttem alszol öcsém boldogon.

Kócos hajad sok-sok színben játszik
Tarka pillangó lámpafény alatt
Pihent nyugalmad el el nézem
Oly jól esik e néhány pillanat.

Tekintetem óvva vigyáz terád
Hisz bennem is él vágyad, emberül
Nőjj nagyra öcsém, kis barátom! — vár
A holnap, melyben vágyad teljesül.

Baráth Sándor

HÍREK

December 14-én negyed 6 órai kezdettel a pénzügyi TDK ülést tart. Az ülés tárgya: Nyugat-Németország devizális helyzete.

*

December 13-án délután 6 órakor Bognár József egyetemi tanár, belkereskedelmi miniszter előadást tart „A belkereskedelem időszerű kérdései" címmel.

*

Helsinkiben Csehszlovák Filmünnepet rendeztek. A filmünnep első bemutatóján óriási sikert aratott a „Zűrzavar a cirkuszban" című színes csehszlovák film, amelyet a jelenlévő mintegy 200 finn színész, kritikus és filmszakember forrón megtapsolt. A filmünnep bemutatói nyomán rövidesen finn-csehszlovák filmcsere-egyezmény megkötésére, aláírására kerül sor.

A nemzetközi ifjúsági mozgalom hírei

A francia fiatalok továbbtanulását nagyon megnehezíti, hogy rendkívül nehezen és igen drágán tudnak lakáshoz jutni. Az elmult évben pl. 10.667 párizsi diáknak csak 7.206 férőhely állt rendelkezésre, havi 6—10 ezer frankért. Ezenkívül még külön kell fizetniük a fűtésért, gáz, villany, stb. használatáért.

Nem kevésbbé könnyű az amerikai fiatalok élete sem. 2,5 millió diák közül csak 125 000 kap ösztöndíjat. A diákoknak legalább a fele iskolántúli munkát végez, de ezzel sem tudja még megközelítőleg sem elérni azt az összeget, amely a megélhetéséhez szükséges. Ha 20 órát dolgozik is hetenként, akkor is csak egy évben 720 dollárt tud megfelelő munkakörülmények és munkaalkalom esetén keresni, amely összeg nem éri el az állami egyetemeken való tanulás legalacsonyabb költségeit sem. (Ez a költség az „Us News and Word Report" c. folyóirat szerint 1000 dollár egy évre.)

Az USA Delaware államában az iskolaév kezdetétől számítva három hétig néhány iskolában érvényben volt a Legfelső Bíróság határozata a faji megkülönböztetés megszüntetéséről. A fajgyűlölő elemek újonnan létrehozott „Nemzeti Társulás a Fehéremberek Előrehaladásáért" nevű szervezete azonban hivatalosan céljául tűzte ki a rendelet végrehajtásának megakadályozását. Hogy céljuk megvalósításán eredményesen működtek, azt bizonyítja, hogy az iskolaév megkezdése után rövidesen visszaállították a faji megkülönböztetést az egyetemeken.

Közgazdász rádióműsor

7.50: Jó reggelt gyerekek! (Kolompszó) 7,58: Rohanás a ködben. Ifjúsági játék. Közben: Reggeli torna. 8.00: óra: Helyszíni közvetítés a Ruhatárból. 8,05: „A bolygó hollandi." Nyitány. Előadják a kések. 9.00; „Csilicsala csodái". Mérlegelemzés a IV. évfolyamon. 9.50: „Csinn-bumm!" Igazolatlan hiányzók a Tagozaton. 10.00: „Siri csend." Hangfelvétel egy filozófia-szemináriumról. 10.50: „Hijj! a nanyád!" Népi játék a büfénél. 11.10: „Tarka-barka." Vidám kabaré két részben. Közvetítés a II. előadóból, közreműködik a III. évfolyam és egy előadó. 12.00: „Jót nevettünk." Csoportfelelősök ismertetik a félévi vizsgabeosztást. 12,20: Kincses Kalendárium. Részletek új jegyzetekből. 13,10:Sportnegyedóra. Utban a Menza felé. Futás, birkózás, ökölvívás, korlátgyakorlatok. 13,25: Tarhonyához szól a nóta.

A nyelvtanulás problémái egyetemünkön

Egyetemünkön az orosz nyelv tanítása az eddigi heti 4 óra helyett 2 órában folyik. A heti kétórai nyelvoktatás természetesen új, az eddigiektől eltérő feladatokat állít elénk. A folyó tanévben már ezeknek a célkitűzéseknek a figyelembevételével indult meg a nyelvoktatás.

Az első hónapok tapasztalatai alapján, mind a nyelvoktatók, mind a hallgatók különböző észrevételeket tettek. A Nyelvi Intézet fel akarja dolgozni az eddigi nyelvoktatási tapasztalatokat és ezért foglalkozni kíván a hallgatóság észrevételeivel és a nyelvoktatásra vonatkozó megjegyzéseivel.

A hallgatóság köréből eddig összegyűjtött megjegyzéseket a következőképpen csoportosíthatjuk:

a) Bírálják a nyelvoktatás módszerét. Eltérőek a vélemények az olvasás, fordítás, beszélgetés és a nyelvtan kérdésében.

b) Bírálják az anyagot. Egyesek az irodalmi és a sajtó nyelvanyagot hiányolják és túlzottnak tartják a szakszókincs ápolását. Mások a szakszöveget helyeslik, de nehéznek és néha nem szerencsésen kiválasztottnak tartják.

c) Elhangzottak észrevételek a nyelvi órákon folyó nevelésről is.

Mindezek az észrevételek azonban csak véletlenül kerültek a NYI-hez s kívánatos volna, hogy szélesebb körben tájékozódjunk a hallgatóság véleménye felől.

A NYI ennek érdekében össze kívánja gyűjteni a véleményeket és arra kéri más tanszékek tanárait és a hallgatókat, hogy a fentiekkel kapcsolatban mondják el véleményüket és észrevételeiket:

a) általában a nyelvoktatásról,

b) az orosz nyelvoktatásról,

c) a tananyagról,

d) az órákon folyó nevelésről,

e) a nyelvi csoportok összetételéről,

f) szükségesnek tartják-e a Közgazdászban a „Nyelvőr" rovat megindítását?

g) egyéb észrevételek.

Minél számosabban küldik meg észrevételeiket a fent felsorolt pontokra vonatkozóan, tanszékünk annál szorosabb kapcsolatot tud a hallgatósággal fenntartani és ennek alapján átfogóbb és alaposabb munkatervet készíteni.

Kérjük hallgatóinkat, hogy észrevételeiket szóban vagy írásban tegyék meg.

Szóban: hétfő, kedd, szerda, csütörtök 11—12 között tehetik meg észrevételeiket a Nyelvi Intézet 145-ös szobájában.

Írásbeli észrevételeiket „Nyelvtanulás" jelzéssel adják le a Nyelvi Intézetben, az I. emelet 145-ös szobában.

Nyelvi Intézet nevelési aktívája

Jedlicska Gyuláné, Nagy Vilmosné és Takács Jánosné.

Kedves Közgazdász!

A megnövekedett forgalmat a könyvtár olvasóterme sokszor csak nagy nehézségekkel tudja lebonyolítani. Előfordul, hogy már délelőtt 10—11 órakor „minden hely elkel" és a később érkezőknek sorba kell állni, hogy az esetleg felszabaduló helyeket igazságosan, az érkezés sorrendjében vehessék át. Ez így rendben is volna, a baj azonban ott van, hogy ez az olvasótermi „telítettség" nagyon sokszor csak látszólagos. A helyszámok csak a dobozból fogynak el, a helyek egy része azonban üresen, kihasználatlanul van, mert „gazdája", hogy bebiztosítsa magát ülőhely szempontjából, már jóelőre, a délelőtti órákban magával viszi az ülőhelyszámot, és ezzel megakadályozza azt, hogy más tanulni vágyó hallgató olyankor is használhassa az olvasótermet, amikor néki még nincs szüksége rá. Helyes lenne, ha az olvasóterem dolgozói az öntudatosabb hallgatókkal együtt harcolnának az ilyen felelőtlen elemekkel szemben. Következetesen meg kellene valósítani azt a gyakorlatot, hogy a kiváltott, de huzamosabb időn át üresen hagyott helyeket olyan hallgatóknak adják át, akik valóban tanulni, az időt tanulással tölteni jönnek az olvasóba.

Egy negyedéves iparszakos hallgató leveléből

Joszif Visszárionovics Sztálin

(1879—1953)

75 évvel ezelőtt született J. V. Sztálin, Lenin halhatatlan ügyének nagy folytatója. Sztálin neve határtalanul drága a szovjet emberek és az egész világ dolgozói számára. Egész életét a kommunizmus ügyének szentelte, magasan hordozta a leninizmus zászlaját, szüntelenül harcolt a munkásosztály felszabadításáért a kizsákmányolás alól, az emberiség megmentéséért a rabló háborúktól, a dolgozó nép szabad, boldog életéért a földön.

Élete egy volt a munkásosztály, a párt életével, tevékenységével... Ő maga mondotta, hogy céltalannak tekintené életét, ha minden lépése nem a munkásosztály, a dolgozó nép felszabadításának ügyét szolgálná. A néptömegek érezték és látták ezt a törekvést, ezért bíztak benne és követték. Sztálin nagyságát az adja meg, hogy tudott támaszkodni a tömegekre, mindig felismerte azok törekvéseit, céljait, vágyait, s Ő öntötte azokat formába, tette meg a párt és a nép tevékenységének programjává. Az objektív helyzet követelményeinek mindenkori pontos számbavétele, a nép aktivitásának kibontakoztatása a társadalom fejlődése által megérlelt feladatok végrehajtására, az egész nép és társadalom erőfeszítésének összefogása az adott feladat sikeres végrehajtására — ez a magyarázata annak, hogy miért tudott a szovjet nép, a párt, a Sztálin vezette KB vezetésével — olyan ragyogó sikereket elérni a Lenin halála óta eltelt három évtized alatt.

Sztálin azonban nemcsak gyakorlati vezér volt, aki felismerte a nép kívánságait, törekvéseit és élére állt azoknak, hanem a gyakorlati élettel való szoros kapcsolatra támaszkodva egyben nagy teoretikus is. A marxizmus terén ellensége volt minden dogmatizmusnak, amely meggátolja a sikeres továbbhaladást, sőt, mint Ő mondotta — kötelessége Lenin tanításainak az elmélet továbbfejlesztése minden vonalon, kötelességük elvégezni azt, amit már Lenin nem tudott elvégezni. Sztálinra és Lenin többi tanítványaira várt az a feladat, hogy szilárdan haladva a leninizmus útján, megvédjék és valóra váltsák a lenini hagyatékot, hogy a fejlődés új körülményei között, a proletárdiktatúra viszonyai között konkretizálják és továbbfejlesszék. Sztálin alkotóan továbbfejlesztette a marxista-leninista tanítást, alkalmazva az új történelmi körülményekhez, és a kérdések egész hosszú sorában gazdagította a forradalmi elméletet új tételekkel.

Sztálin páratlanul segítette Lenint a kommunista párt megszervezésében és erősítésében, új tételekkel gazdagította, konkretizálta a pártról szóló tanítást a proletárdiktatúra viszonyai között a Szovjetunió Kommunista Pártjának tapasztalata, a nemzetközi munkásmozgalom tapasztalata alapján. Megvédte a leninizmust harcban a különböző ellenséggel és harcba vezette a tömegeket a szocializmus felépítésére a Szovjetunióban. Továbbfejlesztve az egy országban a szocializmus felépítésének lehetőségéről szóló lenini tanítást, Sztálin megmutatta, hogy a Szovjetunió munkásosztálya és parasztsága teljességgel képesek saját erejükből gazdaságilag legyőzni a saját burzsoáziájukat és felépíteni a teljes szocialista társadalmat. A Szovjetunió Kommunista Pártja, a Központi Bizottság vezetése alatt, Sztálinnal az élén, töretlenül vezette a szovjet népet a lenini úton, megvalósította az ország szocialista átalakításának Lenin által megjelölt programját. A szocialista iparosítás és a mezőgazdaság kollektivizálásának tervét sikeresen hajtották végre a munkásosztály, a parasztság és értelmiség közös erőfeszítésével, akik egy szívvel támogatták a párt politikáját. A szocialista társadalmi- és államrend életrevalóságának és erejének leghatalmasabb próbája a Nagy Honvédő Háború volt. A háború napjaiban a párt, mint az egész nép harcának lelkesítője és szervezője lépett fel a fasiszta betolakodók ellen. A Központi Bizottság és a szovjet kormány határozata alapján a Szovjetunió Fegyveres Erőinek az élére a háború napjaiban Joszif Visszárionovics Sztálin állt.

A szocializmusról a kommunizmusba való fokozatos átmenetről szóló lenini programtételek továbbfejlődtek a párt határozataiban, Sztálin elvtárs munkáiban, amelyek rámutatnak a szocialista termelés szüntelen növekedésének biztosítására, a dolgozók anyagi és kulturális életszínvonalának szüntelen emelésére. A lenini tanításokra támaszkodva dolgozta ki a Szovjetunió Kommunista Pártja azt a tudomány és gyakorlat által ellenőrzött politikát, amely meghatározza a szovjet nép céljait és feladatait a kommunizmusért vívott harcban. A párt és kormány politikája a Szovjetunióban át van hatva a szovjet emberek jólétéről, a szocialista haza erejének és hatalmának erősítéséről való gondoskodással és a szovjet nép határtalan támogatására támaszkodik. A kommunizmus sikeres építésének fontos tényezői a munkás-paraszt szövetség, a szocialista állam, a népek barátságának szüntelen erősítése, a béke, a demokrácia és a szocializmus táborának országaival a barátság ápolása, a kapcsolatok erősítése, a nemzetközi munkásmozgalom, a nemzetközi békemozgalom és a nemzeti felszabadító mozgalmak támogatása.

Mindezen tényezők megteremtésében és erősítésében kimagasló szerepe volt J. V. Sztálinnak. Ő mutatott rá az SZKP XIX. kongresszusán a nemzeti és nemzetközi feladatok egységére és kölcsönhatására; arra, hogy a kommunizmus építésének sikerei a Szovjetunióban hatalmas nemzetközi jelentőséggel bírnak, bizonyítják a szocializmus felsőbbrendűségét a kapitalizmus felett, erősítik a béke, a demokrácia, a szocializmus táborát, másrészről pedig a kommunista pártok sikeres harcai, támogatás egyben a kommunizmus építéséhez a Szovjetunióban, és egyben a legnemzetibb törekvések megvalósítását is jelentik ugyanakkor.

A Szovjetunió több mint 30 éves fennállása alatt sokat tett a nemzetközi munkásmozgalom, a nemzeti felszabadító mozgalmak és a békemozgalmak támogatása terén, teljesítette kötelességét, mint e világforradalom bázisa. Ezen harcnak is legdicsőbb fegyverténye volt az a felszabadítóharc, amelyet a Szovjet Hadsereg folytatott Európa népeinek — köztük a mi népünk — felszabadításáért a fasiszta rabság alól. Ez a győzelem teremtette meg azokat a feltételeket, amelyek között nálunk is létrejött a népi demokratikus állam és megkezdődhetett a szocializmus építése. Így valósult meg, hogy „évszázadok óta először építhetjük szabadon és függetlenül a magyar hazát, építhetjük a dolgozó nép a munkás, a paraszt, a haladó értelmiség érdekében és boldogulására. A hálás magyar nemzet sohasem feledi el, hogy szörnyű elesettségében a fasiszta barbárok leverése után a Szovjetunió és a nagy Sztálin segítő keze állította talpra." (Rákosi).

Sztálin meghalt, de a Szovjetunió Kommunista Pártja legszentebb kötelességének tekinti, hogy őrizze és erősítse a népek hatalmas vívmányát, a béke, a demokrácia és a szocializmus táborát, a demokratikus tábor országai népeinek barátságát és szolidaritását, a szovjet nép nagy barátságát a kínai néppel, az összes népi demokratikus országok dolgozóival. A szocialista tábor országainak ez a sztálini barátság az egyik legfontosabb erőforrás, hogy az elkövetkező időkben sikeresen folytassuk harcunkat, s leküzdjünk minden utunkban tornyosuló nehézséget.

HEINE 158. SZÜLETÉSNAPJÁRA

Most amikor az amerikai imperialisták mindent megtesznek, hogy Nyugat-Németországot újra Wehrwolffá, Európa farkasává tegyék, és a világot újra elborítsák gyászszal és könnyel, emlékezzünk a demokrácia és a szabadság közel 160 éves nagy harcosára, születésének 158. évfordulóján: Heinrich Heinére, Marx és Engels barátjára.

Ő volt a századközép nagy forradalmi viharának énekese, ki a legveszélyesebb fegyverrel, a gúny méregbe mártott nyilaival lőtt a királyi trónokra. Nem kímélte azonban a kispolgári filiszter forradalmárokat sem, a fontolgatókat, a frázishősöket. Az igazság, a józan ész, szókimondó és semmit sem szépítgető költője elevenébe talál mindazoknak, akik kisiklatják, félreviszik a forradalmat. De nem fukarkodik az elismerés és lelkesedés őszinte páthoszával, ha a proletárokról, a jövő hőseiről beszél vagy a forradalmukat bátran végiküzdő népekről, mint pl. rólunk magyarokról, beszél. A matrác-sírba zárt beteg költő szenvedélyesen kel az erőszak áldozatává vált magyar nép védelmére.

Mindig, mindenütt az elnyomottak, az igazságtalanul gyötörtek mellett áll. Az *Utiképekben*, az *Angliai töredékekben*, a *Lutéziában*, a *Sziléziai takácsokban* egyaránt kiáll a francia kommunisták, a kizsákmányolt angol munkások és a haldokló feudalizmustól és a feltörő kapitalizmustól egyaránt szenvedő német dolgozók mellett. *Németország, téli mese* — c. szatirikus költeményében az egész recsegő ropogó feudális építményt tolla hegyére veszi, hogy ne irgalmazzon semmi avult, ócska lim-lomnak.

De ez a maró-gúnyos, hideg költő ugyanakkor a világ egyik legnagyobb romantikus lírikusa, a Buch der Lieder forrószívű szerelmese, mithoszok és balladák mesemondója, Shakespeare nőalakjainak megéneklője is. Szabadság és szerelem énekese, akárcsak a mi Petőfink.

Háborgó, széles skálájú szenvedélyek férnek meg ennek a költő óriásnak életművében, akinek élő és ható szellemétől máig is félnek azok, akiknek van okuk a félelemre. II. Vilmos császár eltávolíttatta a szobrát a korfui palotából, mikor azt megvette. Még a kő Heinével sem tudott egy fedél alatt lakni, éppúgy, ahogy I. Vilmos nem fért meg egy országban az elevennel. A hitleri Németországban máglyára vetették Heinét, rőzse közt ropogva hamvadtak el a Buch der Lieder dalai. És valóban: Heine ma is veszélyes az ellenségre, Heine műve él és hat, s ma is harcos segítője mindazoknak, akik a béke s a szabadság ügye mellett állnak. Műveit egyetemünk könyvtárában megtalálhatjuk, s aki eredetiben tudja olvasni, úgy is megtalálja a nyelvi tanszéken.

Új Március — az ifjúsági szervezetek segítő barátja

A DISZ központi vezetősége olyan folyóiratot adott az ifjúsági szövetség vezetőinek, aktivistáinak, a fiatalok nevelésével foglalkozó valamennyi elvtársnak a kezébe, amelyet kiválóan felhasználhatnak mindennapi munkájukban.

Mit tegyünk, hogy a fiatalok szivesebben, nagyobb kedvvel jöjjenek a DISZ-szervezetbe? Miről beszélgessünk, mivel foglalkozzunk, ha a fiatalok összegyűlnek? Hogyan lehet egy ifjúsági napot, vagy taggyűlést érdekesen megrendezni? Hogy kell vezetőségi ülést, aktívaértekezletet tartani? Honnan szerezzünk kultúranyagot a színjátszócsoportok számára? Miképpen tegyük vonzóbbá a Petőfi-iskolát, hogy a fiatalok szivesebben járjanak a foglalkozásokra? — ilyen és ehhez hasonló problémák foglalkoztatják a lelkiismeretes DISZ-vezetőket, aktivistákat, kultúrmunkásokat — mindazokat, akik fel akarják lendíteni a szervezeti életet, meg akarják erősíteni a DISZ-szervezetet.

Az Uj Március azt a célt szolgálja, hogy mindezekben segítséget nyújtson az ifjúság nevelőinek — akár DISZ-szervezetben dolgoznak, akár iskolában, kultúrcsoportban, sportegyesületben, vagy életünk bármely más területén.

Eredményesebbé és könnyebbé teszi munkáját az az ifjúsági vezető, aki rendszeresen olvasgatja az Uj Márciust, s cikkeit felhasználja mindennapi szervező- és nevelőmunkájában. A lap érdekes tanulságos olvasmányt nyújt minden fiatal számára. Keresztrejtvénnyel is szórakoztatja, műveli az olvasókat.

A lap előfizetési díja: negyedévre 7.50 Ft, félévre 15 Ft, egy évre 30 Ft. Egyes szám ára: 2.50 Ft. Előfizethető minden postahivatalban.

Házalás...

Havas csizmáival megérkezett a December.

Hosszú szakálla — mint láthatatlan, szürke hófelhők — elborították a várost, sötét kabátja alól esténként hűvös szél fújt és reggelenként sűrű köd terjengett mindenfelé.

Az egyetemen is egyre többet beszéltek a félévi vizsgákról. Szinte minden tízpercben — és az órák alatt sem különben — erről folyt a vita — a faliujságokon megjelentek azok a jólismert rajzok a lusta diákokról.

A szemináriumvezetők már elkezdték a vizsgák esélyeit vizsgálni és azok a szorgalmas hallgatók, akik előre hoztak vizsgát, rendszeresen ismételgették az év közben megtanult tananyagot.

Valamit tenni kell — nőtt egyre az ijedt hang, amelyet suttogva indítottak meg azok, akik féltek a vizsgáktól — és vártak... még mindig nem kezdtek el tanulni... várták a sültgalambot...

Végre valamelyiknek eszébe jut a megoldás. Amikor már minden fák elszakad és eszeveszetten rohannak a katasztrófa felé, két kézzel kapaszkodnak a vészfékbe — és megkezdődik a konzultálás.

(Mi is ez a konzultáció? Periodikusan visszatérő tanszékzarándoklat, különösen a hallgatók két veszélyes évszakában; a téli és koranyári, azaz a félévi és évvégi vizsgák időszakában. A halálra ijedt „madárkák" szárnyszegetten próbálnak menekülni a tanszékek menedéke alá és krónikus betegségek tünetei mutatkoznak — aminek szerintük csak egyetlen patikája van: tölcsérrel fejbetölteni az igazságot. A konzultálók megjelennek hörgő mellel, sápadt arccal, melyből ijedten ugrik ki a vörös, álmatlanságtól dagadt szem. Fejükre hajolaj helyett hamut öntenek és bizonytalan léptekkel betipegnek a szobába. Nem veszthetünk semmit — mondják — de mindent megnyerhetünk. Ezek az úgynevezett „új konzultálók", akik ilyenkor sűrű csapatokban lepik el a tanszékek táját.)

A tanárok csodálkozva tapasztalják, hogy egyre többen tartanak igényt szabad délutánjaikra — főleg olyanok, akik ezideig szemináriumokon nagyokat hallgattak — és minden szabad idejét szeretnék lefoglalni a „lelkes hallgatók".

Betömörülnek a szobákba, körülveszik a tanárokat és amikor megkérdezi:

— Elvtársak, melyik anyagot vegyük át — ők legszívesebben azt mondanák: — Az egészet, mindent, most úgy is van másfél óránk...

— Hát... csak... ezt a kis... — mondogatják és végül kitudódik, hogy semmit sem tudnak. Megindul a házalás, zaklatás, a koldulás a jobb jegyért vagy azért, hogy ne buktassák el őket. Jó lenne, ha a vizsga-időszakra a tanszékek ezeknek a hallgatóknak a számára kiakasztanának egy táblát: Házalás, koldulás, tilos!

GYERTYALÁNG MELLETT...

(Földrajzosok)

Kedden, 1954 december 14-én sajnálatos szerencsétlenség történt az egyetemen, a villanyárammal dolgozó szerelőt a 380 Voltos áram a baloldalán megégette. A szerelőt kórházba szállították, égési sebeket szenvedett, hamarosan felgyógyul. A baleset oka: a menza villanyvilágítása leválasztás alatt áll és amikor a villanyszerelő a vezetéket elvágta, összeért a vezeték és a felcsapódó láng megégette a szerelő baloldalát.

★

Az egyetem hatalmas épületében — az apró termekben és a fényben úszó könyvtárban — nagy lendülettel folyt a tanulás. Néhány szobában már megkezdődtek a vizsgáztatások.

És egyszercsak kialudt a villany...

Ilyesmi mindenütt megtörténik, otthon akárhányszor mi is kicsapatjuk a biztosítékot, hogyne történhetne ilyesmi meg egy ilyen nagy épületben.

Az egyetem elcsendesedett.

Egy ideig ültünk a félhomályban. Lassan elszürkült a világ. Még hősiesen küzdött a világosság a sötétséggel, de itt már csak a sötétség lehetett a győztes.

Aztán tapogatózva, félősen — és nagyokat „dudálva" — közlekedtünk a lépcsőkön. Óvatosan fogtuk a korlátot és igyekeztünk minél kevesebbszer összeütközni. A harmadik emeleten végre nyugodtan fellélegeztem, mert a távolból halvány sápadt fény világított.

Ahogy közeledtem ki lehetett venni az alakokat. Vizsgáznak! A földrajz szak vizsgázik!

Üljünk be egy kicsit és némán félrehúzódva figyeljük a vizsgáztatást.

Köröskörül a polcokon — ijesztően csillog a fény, a gyertyaláng lobogó titokzatos sugara — a sokszínű kristályokon és ásványokon, mindenütt lombikok, modellek pihennek és középen ott ül dr. Kolláth György elvtárs, és vizsgáztat.

A felelő két oldalt egy-egy gyertyával „mulat", előtte a kérdés és papír... és a felelő árnyéka hosszú csíkban elnyúlik a falon...

— Helyes Bella elvtársnő, ez jeles — mondja Kolláth elvtárs és kéri a következőt.

Gömöri György. Nyugodtan leül és elkezdi a feleletét:

— Energiagazdálkodás...! — valóban ő jobb kérdést nem is kaphatott volna. Az égő sötéten elbújik a félhomályban, de Gömöri elvtárs — talán éppen azért, hogy megmutassa annak a villanynak, hogy ő még a sötétben is tud az energiáról felelni — szintén jelesre végez.

És sorban vizsgáznak a hallgatók. Gyűlnek a jelesek — nő az átlag és a sötétben ragyognak az arcok. A jelesek: Géczi Béláné, Balog, Bella, Gömöri, Kovács Erzsi, Kunkli, Körtély, Lackó, Zala, Munkácsi és Varga László elvtársak boldogan mesélik a vizsgakalandokat.

Tizenegy jeles és egyetlen ember sem bukott meg. A földrajz-szak átlaga: 4.15. A földrajzosok kitettek magukért — és ha valahol találkozol olyannal aki azt hangoztatja, hogy ők lesznek az elsők, biztos földrajz-szakos, és főleg most amikor már van egy biztos kezdő alapjuk.

De megkezdődnek másutt is a vizsgák. Az egyetem hallgatói valamennyien tanulságot tesznek arról, mennyire készültek fel.

— au —

1954 december 21. Debrecen

21-én, kedden az országgyűlés a debreceni Nagytemplomban díszülést tartott.

Megemlékeztek 1944 december 21-ről a 10 évvel ezelőtti ülésről, az ideiglenes Nemzetgyűlés megalakulásáról és megemlékeztek 1849 tavaszáról is, amikor a Kossuth-vezette parlament tanácskozott itt az ország sorsáról.

Történelmi jelentőségű ülések! Történelmi figyelmeztetések számunkra. Figyelmeztetnek mindenekelőtt arra, hogy akkor és addig erős nemzetünk, amíg szoros egységben küzd.

EMLÉKEZÉS

Halló! Halló! „Közgazdász"? Igen. Itt a sajtóosztály beszél. Örömmel közlöm az elvtársakkal, hogy megkapták az állandó lapengedélyt, s munkájukhoz sok sikert kívánok az új évben. — Ez a beszélgetés 1953 utolsó napján történt, de úgy gondolom előbb kell kezdenem; hisz oly jó visszaidézni a megelőző időszakot, amíg idáig jutottunk. Ma, amikor viszonylag zökkenőmentesen, anyagi gondok tömkelege nélkül dolgozunk és nem kell attól tartani, hogy a következő szám költségeit honnan fizetjük ki, érdemes emlékeznünk arra az időre, amikor még másként volt. **Olvasóink nagy többségének még élénken él emlékezetében az a kor, amikor hol kaptak újságot, hol nem.** Nagyon sok esetben történt, hogy az újság helyett a szerkesztőség egy-egy tagja jelent meg az évfolyamokon és kérte az olvasókat, hogy legyenek tekintettel az anyagi nehézségeinkre. Azt sem felejtik el a munkatársak, sem a hallgatók, amikor kezdetleges eszközökkel 100 köbméter homokot szállítottunk az egyetem és a diákotthon padlására.

Emlékezzünk:

Az 1953—54 tanév elején a lapot addig előállító Rotaprint üzem felsőbb utasításra leimondott. A szerkesztőség néhány tagja szomorúan járkált a szobában, vagy magábaroskadva ült a széken. Mások öklüket rázva rohangáltak. Később mindenki dühös volt, aki szívügyének tekintette újságunkat. Ebben az időben már 3 éves küzdelmes mult állt mögöttünk, amely idő alatt eljuttottunk odáig, hogy a sokszorosított egyetemi lapok között kivívtuk az első helyet. Egyetemünk hallgatói szívesen olvasták a Közgazdászt, s velünk együtt izgultak minden megjelenési napon.

Amikor túljutottunk az első meglepetésen, s kezdtünk nyugodtan gondolkodni, összeült a „haditanács" mely kimondotta, hogy nem egyezik bele a felmondásba. A szót tett követte: másnap már a Nyomdaipari Igazgatóságon volt a szerkesztőség felelős vezetője. Rövid egynapos kilincselés, tárgyalás után ismét kezünkben volt az engedély és halljatok csodát, nem is akármilyen, hanem egyenesen a Szikra Lapnyomdába szóló! Rövidesen kiadtuk az első nyomdában készített újságot. Felejthetetlen nap volt ez a szerkesztőségnek és olvasóknak egyaránt.

Az első szám óriási sikert aratott. Az előfizetés egyszerre 1200-ról 1850-re emelkedett. Senki sem gondolt akkor még arra, hogy rövidesen nehéz helyzetbe jutunk. Hiszen úgy tudtuk, hogy a nyomdai előállítás 200—300 Ft-tal lesz csak drágább a sokszorosítottnál.

Egy hónap elteltével a gazdasági csoport észrevette, hogy a nyomdai előállítás nem fenékig tejfel. Költségvetésünk erősen deficitet mutatott. Tudtuk, hogy nem bírjuk sokáig, de azt is láttuk, hogy nem lehet már visszalépni.

Kéréssel fordultunk az Országos DISZ-központhoz; támogasson bennünket, hogy a többi nagy egyetemhez hasonlóan továbbra is nyomtatásban jelentethessük meg a Közgazdászt. Nem is volt itt semmi különösebb baj a szóbeli támogatással, csak az, hogy két hónapig feküdt el kérésünk valakinek a jóváltából. **Eközben a rendezetlen számláink összege meghaladta a 10.000 forintot.** Kénytelen, kelletlen le kellett állítanunk a lapot, annál is inkább, mert a nyomda közölte velünk: megfelelő anyagi fedezet nélkül nem dolgozik tovább és felszólított, ha két héten belül nem rendezzük adósságainkat, megindítja a bírósági eljárást.

Lapengedélyünk ügye ezidőben „csigalassúsággal" haladt előre. Olvasóink jogosan vitatkoztak velünk úton-útfélen, hogy nem kapják meg előlegezett pénzük után az újságot.

Szaladoztunk fűhöz-fához. Mindenütt ígértek, de ígéretből nem tudtuk az adósságot rendezni. Már ott tartottunk, hogy azt számoltuk, mit tehetünk pénzzé az ingóságainkból, de hamar rájöttünk, hogyha eladjuk „felesleges dolgainkat", akkor is csak kétharmad részét tudjuk az adósságnak kifizetni.

A határidő vészesen közeledett. Sok kérés után a nyomda meghosszabbította még két héttel. A végső határon voltunk, amikor sikerült elvállalni a homokhordást. Nem válogattunk a munkában. Pénzt kellett szereznünk. Már a vizsgaidőszakban voltunk, amikor megkezdtük a munkát. Nagyon nehéz volt. Vizsgázni is, dolgozni is nem a legkellemesebb.

Az egyik zimankós téli estén (egy évvel) 40 ember gyülekezett a Közgazdász szerkesztőségében, a „főhadiszálláson" Fiúk, lányok vegyesen. Tíz órakor megérkeztek az autók és elkezdődött a nagy „támadás". Minden kocsira 6 ember szállt, egy teát főzött, kettő összekötő volt, s egy főmunkavezető. **Egész éjjel megállás nélkül dolgoztak a motorok, másnap éjjel hasonlóan. A második éjjel hajnalán behoztuk az utolsó fuvart is. Sokan voltak közülünk, akik átdolgozták a két éjszakát, napközben pedig vizsgázni mentek.** Pihenésre, megállásra gondolni sem lehetett, pedig a neheze még ezután jött. Embereket kellett mozósítani, hogy a homok felkerüljön a padlásra!

Szervezett a szerkesztőség, a pártbizottság, a DISZ-bizottság, szerveztek az alapszervezetek.

Csigán, vödrökben húztuk fel a harmadik emeletre a pénzt jelentő homokot, ahol az ablakon beemelték és továbbszállították a padlásfeljárókhoz. Az egyik lelkesen dolgozó munkatárs majdnem kizuhant a harmadik emeletről. Ezt a módszert, veszélyessége miatt nem folytathattuk. Az egyetem vezetősége beleegyezett abba, hogy használhatjuk a liftet. Az egyetem csarnokfelőli oldaláról kétkerekű kocsikon kellett beszállítanunk a homokot, amin a járókelők és a „rosszmájú" ismerősök sokat derültek.

Szeretnénk itt megcáfolni egyes ma vitatkozó elvtársak véleményét, akik arra hivatkoznak, hogy vannak objektív nehézségek, melyek akadályozzák a DISZ-munkát. Egy évvel ezelőtt sem volt rózsás a helyzet. **Mégis tudtunk mozgósítani több mint 300 embert és nem is akkor, hanem a vizsgaidőszakban.** Lehet az egyetemi fiatalokkal közösen dolgozni, de meg kell magyarázni mit, miért és hogyan akarunk csinálni.

Visszatérve az emlékekre, megkezdtük a munka utolsó fázisának végrehajtását. A harmadik emeletről, élő láncot alkotva, feladogattuk vödrönként a 100 köbm homokot a padlásra. Sokszor úgy éreztük, már nem bírjuk tovább, mégis erőt adott az a tudat, hogy ha ezt a munkát elvégezzük, ismét megjelenhet a Közgazdász.

Elvégeztük a munkát: nehézségek árán, de eredményesen. Az utolsó napokon történt az az emlékezetes beszélgetés, amelyre a Közgazdász munkatársai sokáig emlékeznek. Sohasem feledjük el azt a boldog pillanatot, amikor fáradságos munkánk után boldogságban úszva ölelkeztünk a szerkesztőségben és a gondok egy részétől mentesen ünnepeltük az új, sok szép munkát ígérő UJ ESZTENDŐT.

Hogy a nyomtatott lap menynyire tölti be hivatását, azt olvasói döntik el, s észrevételeiket ezután se tartsák véka alatt. Ezek a vélemények segítik a hibák kijavítását.

Végül a szerkesztőség köszönetet mond a Rektori Hivatalnak, a pártbizottságnak, a DISZ-bizottságnak, a kultúrosztálynak és mindazoknak, akik a lap újrameg elenését fizikai munkájukkal és másirányú támogatással elősegítették, s köszönetet mond levelezőinek és bírálóinak, akik észrevételeikkel segítették egyetemünk ötéves gyermekének a Közgazdásznak felcseperedését.

Közgazdász szerkesztősége.

Anyu, mit hoz a Télapó?

Bevallom, cikkcímnek egy egyetemi lapban ez elég furcsa, hisz nekünk ilyen problémáink már nincsenek, kinőttünk mindannyian a gyerekcipőből.

De az a sok apróság, aki az elmúlt szombaton papája, vagy mamája kezét ráncigálva izgatottan jött egyetemünkre, hogy részt vegyen egyetemi dolgozóink gyermekei részére rendezett Télapó-esten, sokkedves látvány volt, amint a sok kis gyerek, Pannikák, szőszke Évikék, Lacikák, a helyzet komolyságának megfelelő képpel ültek körül az asztalokat, s jóízűen tömték kis szájukba a finom illatos kuglófot haboskávéval. Közbeközbe kérdések hallatszottak: Mikor jön a Télapó? A szülők előkészítették a kicsiket: „Légy nagyon jó Pistike, mindjárt jön a Télapó. S ha rossz

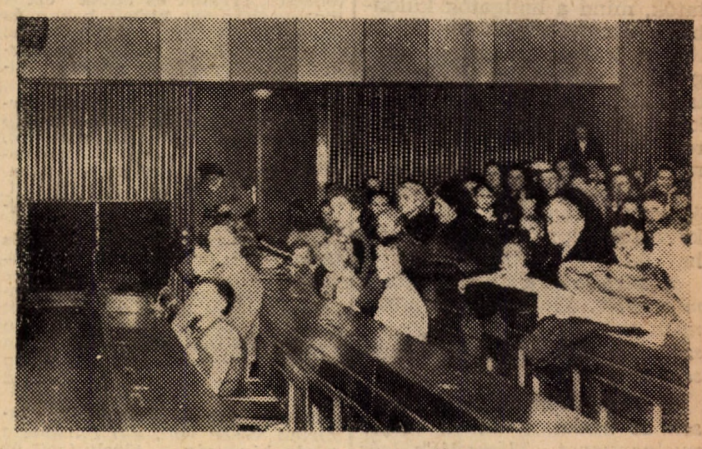

Az „előadás" hallgatósága

(Fotó: Stikkel)

szor kérdezte ezt. Azonban nem akarok a történtek elé vágni, menjünk csak mi is a sok apróság után.

Ha valaki járt olvasóink közül szombaton az aulában, a III-as előadó környékén, kissé furcsa dolgokat észlelhetett. Az előadóba lépve szokatlan látvány tárult a néző elé. A hallgatók helyén a padokban szinte elvesző pöttömnyi gyermekek ültek, a „zord" előadót pedig a katedrán felállított bábszínház helyettesítette. Ezen az előadáson volt aztán figyelés! Nem foglalkoztak semmi mással a „hallgatók". Senki nem evett például, nem beszélgetett a szomszédjával, csak néha-néha hallatszott egy-egy cérnahang:

„Anyú, miért van a kis mackók fején vizesvödör? A Bolhász tutya tényled tud számolni?"

S ha valamit kérdezett az előadóként szereplő mackó, olyan aktivitással válaszolt a „hallgatóság", amit bizony néha nekünk sem ártana utánozni. Mindenki válaszolt, senki nem húzta be magát a padba, vagy kezdett buzgón mással foglalkozni, ami nálunk főleg a konferenciák idején gyakran előfordul.

A bábelőadást uzsonna követte. Hosszú, szépen terített asztalok várták a gyerekeket a tornateremben. Nagyon-nagyon leszel nem kapsz semmit tőle. — Anyú, mit hoz a Télapó? — Majd meglátod, figyelj csak."

S jött a Télapó, illetőleg a Télapónak öltözött, s úgylátszik a gyerekek körében is igen nagy népszerűségnek örvendő Igaz bácsi, kinek puttonyából mindenki kapott ajándékot.

A csomagokat izgatottan bontogatta a gyereksereg, de az egész előadás, az uzsonna, mind-mind olyan látvány, ami a felszabadulás előtt bizony nem nagyon volt tapasztalható. Bizonyára jónéhányunknak van olyan emléke, mikor a kiváltságosak gyerekei részére rendezett úgynevezett gyerekzsúrokat bámulta ablakon keresztül, s nagyokat nyelt egy-egy jó falat, egy-egy szép tor-

Az uzsonna

(Fotó: Stikkel)

ta láttán, mig valamelyik cseléd el nem zavarta az ablak alól.

Hazánkban ma a nép állama gondoskodik a dolgozók gyermekeiről. Volt ilyen Télapóest az RM-ben, a Pamuttextilben, Ózdon és Tatabányán, Sztálinvárosban és Kazincbarcikán, szerte az egész országban, hogy örüljön, hogy szebb gondtalanabb életet éljen, hogy ilyen gyermekkori élményeket vigyen magával az életbe mindnyájunk legdrágább kincse, szemünkfénye, a gyermek.

STIKKEL LÁSZLÓ

Néhány szó az egyetemi hallgatók sportolásáról

Ma már tudjuk, hogy egészségünkkel kapcsolatos bajokat, betegségeket, nemcsak orvosolni, hanem megelőzni is lehet, sőt ez önmagunkkal szemben kötelességünk is. Ennek legfőbb útja az egészséges életmód, ami sportolás, testmozgás nélkül el sem képzelhető. Továbbá a sport szükséges azért, hogy kellő ügyességünk, erőnk, munkabírásunk legyen, valamint ellenállásunk a betegségekkel szemben.

Hallgatóink hajlamosak arra, hogy a szellemi munkát túlbecsüljék fizikumuk rovására, pedig e kettőnek egészséges ember esetében feltétlen együtt kell járni, egyensúlyban kell lenni. (Természetesen a sport túlbecsülése és az egyetemi munka rovására történő üzése ugyanolyan, vagy még nagyobb hiba.)

A mi korunkban (18—25 évig) a test kifejlődése lényegében befejeződött, viszont a szellemi fejlődés egyre intenzivebb. Ez magaután vonja azt, hogy a testnevelés nem lehet célját tekintve egyoldalú, hanem (egyetemi hallgatók esetében különösen) mindenképpen elő kell segíteni a szellemi tényezők fejlődését. E tekintetben a sportolás igen jótékony hatású lehet, ha rendszeresen, mértékletesen, módszeresen folytatjuk. Elősegíti az olyan tulajdonságok kialakítását, mint: jó közösségi érzés, akaraterő, bátorság, kitartás. Márpedig ezek igen nagy segítséget jelentenek számunkra, mert tanulmányaink becsületes elvégzéséhez, az erős szellemi munkához önfegyelemre, akaraterőre, ellenállóképességre van szükségünk.

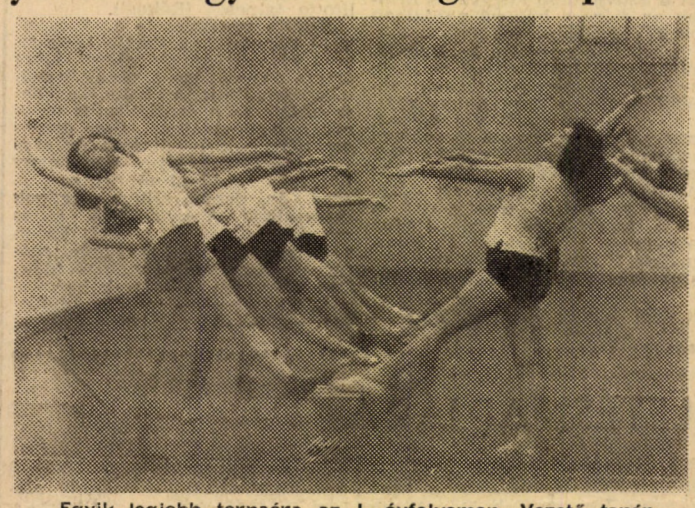

Egyik legjobb tornaóra az I. évfolyamon. Vezető tanár: Ujhelyi Józsefné. (Fotó: Domokos)

Egyetemünkön a testneveléssel kapcsolatban ilyen formában probléma nincsen az I. és II. évfolyamokon, mert e két évfolyam részére kötelező testnevelési órák vannak. Ettől kezdve azonban a hallgató saját belátására van bízva egészségének megőrzése. Sajnos ez igen sok esetben oda vezet, hogy a sportolást teljesen elhanyagolják. Ennek legfőbb oka az, hogy nincsenek tisztában a testedzés jelentőségével egészségük szempontjából, valamint az, hogy a rendszeres mozgás elhanyagolásának káros következményei csak később jelentkeznek. Igen sokan vannak (nagyon helytelenül) a kényelmesség álláspontján, és ezen a téren a női hallgatók vezetnek. Pedig ma már a nők is kiveszik részüket mind a szellemi, mind a fizikai munkából, a férfiakkal egyenlő elbírálásban van részük. Ebből következik, hogy a sportra, annak igen pozitiv hatására ugyanolyan mértékben szükségük van, sőt: testi felépítettségüknél és női hivatásuknál fogva még jobban.

Igen sok sportolási lehetőség van. Meg kell találnunk egészségünk megőrzésének eszközét. Hogy ez valamelyik szakosztályban végzett sportmunka, vagy rendszeresen folytatott közös labdajáték, esetleg reggeli torna legyen-e, az ebből a szempontból mindegy.

Sportoljunk! Így lehet belőlünk erős, egészséges, munkára-tettre kész ember, aki mind a szellemi mind pedig a fizikai munkában egyaránt megállja helyét és mindkettőben örömét leli.

Kellemes ünnepeket és boldog új esztendőt!

Vízszintes:

1. Függőleges 24 folytatása. 16. Világmárkánk. 17. Vissza: a csere egyik mozzanata. 18. Béke, olaszul és fonetikusan. 19. A koordináta rendszer kezdőpontja. 21. Római 49. 22. Vissza: esengve szerető. 24. E napon, 26. Vissza: folyó a Sz. U.-ban. 27. Ilyen kenyér is van. 29. Női becenév, 30. Zéta mássalhangzói. 31. . . napa párja. 33. Névelővel: Flettner francia mérnök szélhajója. 35. „A" perzsa uralkodó . . . H. 36. Kegyetlen római császár. 38. Névelővel: egy ázsiai országban. 39. Vissza: szavazat latinul. 40. A kedvesünk megszólítása is lehet. 41. Vissza: a Garam mellékfolyója. 42. Vajon szélhárfa? 45. Vissza: afrikai állat. 46. Állóvíz. 47. Kettőzve bányavárosunk. 48. Ezüst vegyjele. 50. Helyrag. 51. Kicsinyítő képző. 53. Panaszos szó. 54. Pl: CO_2. 55. Határrag. 56. EZA. 58. Megfedd. 59. Mutatószó. 60. Európai főváros . . .ga. 61. Nótát. 62. Majd akkor, ha nem esik hó. 69. Bécsi állatkertek. 70. Félvulkán! 72. Német tábornok, aki Sztálingrád egyik áruházának pincéjében esett fogságba. 74. Lóbetegség. 75. Afrikai állam a Szomáli föld mellett. 78. Paradicsomkert. 79. Névelővel: régi szerencsejáték.

Függőleges:

1. Óriás-kígyó. 2. Visszaról 3. Vissza: olaj idegen nyelven. 4. Szép idegen női név. 5. Vissza: moziban — oroszul. 6. Össze-vissza: francia váltópénz. 7. Német helyeslés. 8. Világhírű angol feltaláló, több mint másfélezer találmány őrzi emlékét. 9. Idegen pénz. 10. Távolító igekötő. 11. TEO. 12. Vajon féldrágakő?? 13. Szovjet folyó. 14. SCI. 15. Igekötő. 20. Félgombi 23. Német nevelő fonetikusan. **24. A Közgazdász szerkesztősége . . .** 25. Névelővel: a XVIII-ik században volt e mozgalom. 27. Bonyodalom. 28. Vissza: szeszes ital. 30. Vissza hősköltemény. 32. Hatalmas állóvíz a Sz. U.-ban. 33. Félakta! 34. Félig rakó! 35. Névelővel: kígyófajta. 37. Vissza: Én latinul. 39. SLU. 43. Törvény — oroszul. 44. Napok németül. 52. „A" közlekedési eszköz. 55. Jókai Mór foglalkozása (csak a 3-ik kockáig.) 57. vissza: Csokonai szerelme. 60. Régen a török főúri épületeket hívták így. 63. E-vel a végén a májon van. 64. 1954. december 23, este 12 óra, 65. Oda — oroszul. 66. A sor elején. 67. A Trubadur egyik szereplője. 68. Mássalhangzó kiejtve. 71. Szülője: vidékiesen (középen PI). 73. Gvilkolija 74/a. Végtelenül ütnel 76. Védelmez. 77. Régi római pénz. 79. AAAAAA. 80. Védelmez.

Mai számunkban indul az új IV. fordulós rejtvényversenyünk. Beküldendők a vastagon szedett sorok. A legtöbb helyes megfejtést beküldőket értékes jutalomban részesítjük. Előző versenyünk nyertesei: Scheer László II/külker. 3. **Eszenyi József** II/ipar. 2. **Szaniszlói József** IV/ipar 2.

Üzenetek: Szaniszlói József: Igazad van, az újságban volt tévedés.

Kozma és Scheer elvtársak, legközelebb kissé rendesebb papíron küldjétek be a megfejtést és főleg úgy, hogy olvasható is legyen.

Rimóczi Károly

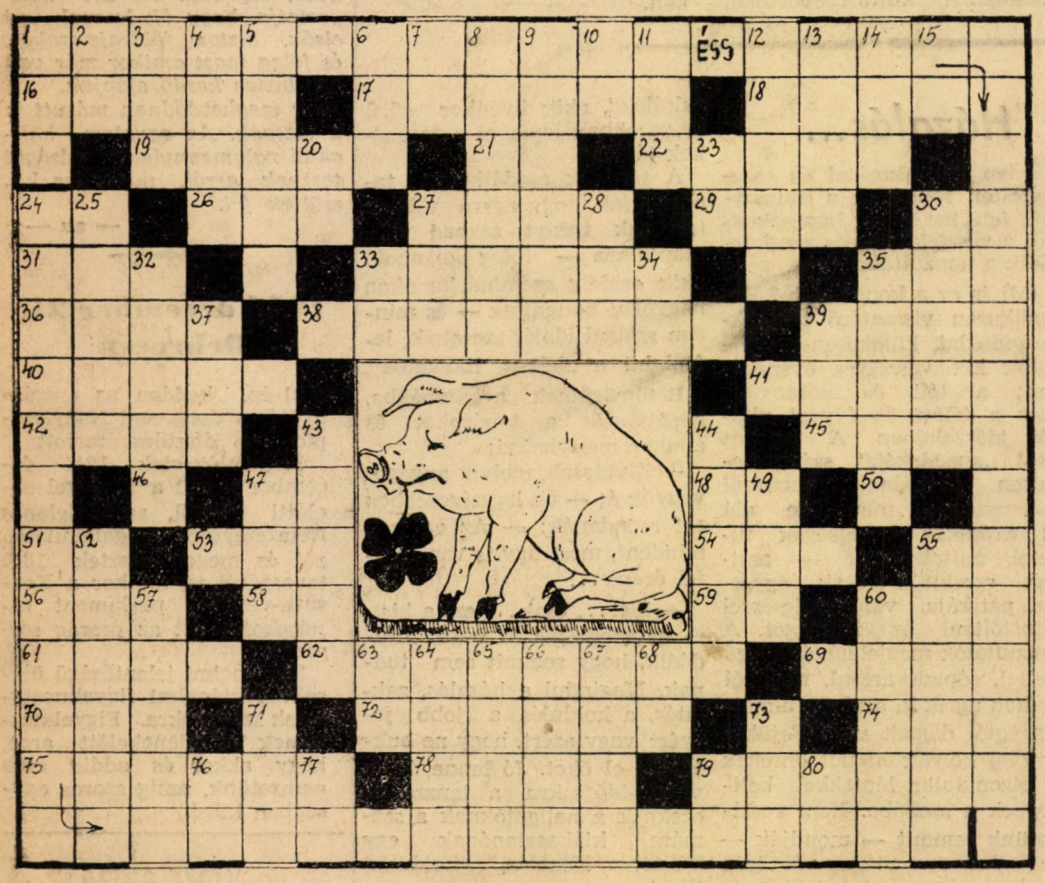

A FILMGYÁR

. . . hamarosan befejezi a „Szivárványtól a csillagokig" című szines, népszerű-tudományos filmet a színképelemzésről. A filmet Bánki László rendezte;

*

. . . a sportkedvelőkre is gondol. E héten már bemutatja a Hiradó filmszínház az 5. számú sporthíradót. A magyar úszóbajnokság, ökölvívóbajnokság érdekes felvételei mellett külföldi sportesemények teszik változatossá. A leginkább várt riportja a Magyarország—Skócia labdarúgómérkőzésről készült.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt és DISZ-bizottságának egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkesztő: Gácsi Sándor

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Felelős szerkesztő: Illés János

Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov-tér 8. III. 382. Telefon: 186—850 192-es mellék

Kiadja: a Budapesti Lapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha Lujza-tér 3

Szikra Lapnyomda Budapest VIII. Rökk Szilárd-u. 6

Felelős vezető: Kulcsár Mihály

Az irodalmi pályázat eredménye

A szerkesztőség elbírálta az októberben meghirdetett irodalmi pályázatra beérkezett műveket.

Az első díjat az „Arion" jelige alatt pályázó nyerte „Kivégzés" és „A Midsummer Day" című verseivel.

A második díjat a „Dunántúl" jelige alatt pályázó nyerte „Apám emlékére" című versével.

A harmadik díjat „—hg—" kapta „Téli kis vers kedvesemhez" c. verséért és *a negyedik díjat* ugyancsak a „Dunántúl" jelige alatt pályázó nyerte „Utban hazafelé" c. versével.

A díjnyertes verseket közöljük.

Az irodalmi rovat kéri a pályázatban résztvetteket, hogy 1955 január 4-én d. u. 3 órára jöjjenek be a szerkesztőségbe. A nyilvános bírálat előtt itt fogjuk velük megvitatni műveiket és a további munka lehetőségeit.

Kivégzés

Csönd csikordult. A fűrészpor
száraz szája vérre várt.
Árnyék lengett, és a pallos
Elvágott egy napsugárt.

„Arion" (I. díj)

Az érdekvédelmi bizottság nevében

Saját érdekünkben

Működik egyetemünkön egy kicsi, de nagyon figyelemre méltó szervezet. Figyelemre méltó, saját érdekünkben.

Bár az egyetem az arra rászorulóknak számos kedvezményt és pénzbeli juttatást is ad, sokan szeretnék kipótolni szűkös zsebpénzüket és a támogatás mellett is elkél még a mellékesen keresett pénz.

Némi történeti áttekintés

A bizottság 1960 nyarán kezdte meg gyakorlati tevékenységét. Nyári munkára helyezett el 30 hallgatót. S bár hetven hely állt rendelkezésre, ezt nem foglalták mind el, mert egyesek „csak ennyi?" felkiáltással nem voltak hajlandók dolgozni 1100—1200 forintért.

Itt szeretném tolmácsolni többek köszönetét dr. Kolláth Györgynek, a technológia-tanszék adjunktusának odaadó munkájáért. Nyári elhelyezési lehetőségeket is nagyrészt ő kutatta fel.

Az új tanévben ismét munkához fogott a bizottság. Hogy sokan nem tudtak erről? Pedig egy nem túl hívalkodó kis hirdetmény megjelent róla a faliújságon. No, de hát ilyen csekélységet ki vesz észre? Éppen ezért, most erről a remélhetőleg nagyobb hatással bíró fórumról szeretném kiáltani:

Figyelem, figyelem!

Lehet még jelentkezni, lehet még érdeklődni.

Cím: 379/B terem, Bukta László; szombat kivételével naponta háromtól négy óráig.

Bizottsági tagok még:
Hegedűs Piri (II belker.)
Povázsai János (II/külker.)
Sóvágó Lajos (II/ipar)
Ádám István IV. ált. kar.

Munkalehetőségek

Sajnos, a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság a lottószelvények számának csökkenésére hivatkozva, csak minimális számú munkaerőt igényel. Ugyanakkor a bizottság felvette a kapcsolatot különböző vállalatokkal, ahol a közgazdászok szakmába vágó kisegítő munkát végezhetnek. Például a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár erre a tanévre 4—5 negyedéves hallgatónak ígért munkalehetőséget.

Lehet jelentkezni OTP-munkára.

Heti 14-15 órai elfoglaltság, havi 300—350 forint díjazással.

Természetesen csak olyan hallgatók jelentkezhetnek, akik emellett megfelelően végzik tanulmányaikat. Kisebb kereseti lehetőséget nyújt a középiskolások korrepetálása. Ez egyelőre még csak lehetőség, mert a kiértesített középiskolák nem küldték be a korrepetálást igénylők névsorát.

A formaságokat személyesen meg lehet érdeklődni. Mindössze annyit kívánok megjegyezni, hogy a kissé hosszadalmas elintézési mód a hallgatók érdekeit kívánja szolgálni. Több bizottság előtti tárgyalás az arra leginkább jogosultakat helyezi előtérbe.

Kócse Jolán

Tanulmányi verseny a KISZ-kongresszus tiszteletére

Az egyetemi KISZ VB a Kongresszus tiszteletére tanulmányi versenyt indít, ezzel szeretnénk mozgósítani hallgatóinkat — KISZ-tagokat és KISZ-en kívülieket egyaránt — tanulmányi eredményük javítására.

A tanulmányi verseny a következő célkitűzéseket tartalmazza:

1. az elért tanulmányi eredmények az év végihez képest.

2. hányan teljesítik az „Ifjúság a szocializmusért" mozgalomban vállalt tanulmányi követelményeket?

3. hányan vesznek részt a TDK munkájában, szereznek-e helyezést a pályázatokon?

4. utóvizsgák száma (természetesen rontó tényező).

5. hogyan alakult a KISZ-tagok átlaga az elmúlt időszakhoz viszonyítva?

6. igazolatlan hiányzások (ez is hátrányos az esélyekre).

7. hogy alakult a munkásparaszt hallgatók átlaga?

A most megtartott vezetőségválasztó taggyűléseken már versenykihívások is születtek a kongresszusi tanulmányi versennyel kapcsolatban. A II. évfolyam általános kari alapszervezete versenyre hívta ki a II. évfolyam iparkari alapszervezetet.

A II. évf. tanári „B" szak versenyre hívta az évfolyam többi csoportjait.

A III. évf. külker. csoport ugyancsak versenyre szólította az alapszerv összes KISZ-csoportját.

Az ipar I/1-es csoport a pénzügy I/2-es hallgatókat hívta versenyre.

A IV. évf. általános kari alapszervezete a vezetőségválasztó taggyűlésen ismertette a kongresszusi tanulmányi versenyt. A taggyűlés elfogadta a csoportok közötti versenyről szóló határozatot, javaslatot. Márton Antalné elvtársnő, az alapszervi tanulmányi felelős ismertette az általa kidolgozott javaslatot a verseny értékeléséről.

A IV. évfolyam kereskedelmi kari alapszervezet vállalta, hogy a KISZ-tagok 3 tizedet javítanak év végi eredményükön.

Helyi filmhíradó
Hüvelyk Matyi

KÖZGAZDÁSZ
a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja.
Szerkeszti: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában
Megjelenik 2 hetenkint
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—850/138 m.

SPORT

Labdarúgás

Két győzelem — két vereség

Közgazd. E.—Műszaki Művek 2:1

Jó iramú, változatos küzdelmet hozott a hétközi mérkőzés. Az első félidő végén Hágelmayer dr. labdájával Harbula kiugrott és megszerezte a vezetést. A második félidőben is fölényben játszott csapatunk, sikeres támadás végén Harbula beadását Pető a hálóba lőtte. 2:0. A mérkőzés vége felé sikerült az ellenfélnek gólt szerezni (2:1).

Pénzverde—Közgazd. E. 4:1

Tartalékosan felálló csapatunk teljesen lélektelenül játszott, így legyőzése nem jelentett nagy feladatot a jólképességű ellenfél számára. Emellett Fortunával is hadilábon álltunk, játékosainknak semmi sem sikerült — az első félidő elején két kapufát is lőttünk.

Közgazd. E.—Ferencvárosi Vasutas 2:1

A szerdai mérkőzésen jó teljesítményt nyújtott csapatunk. A félidő elején Gedai elé pattant a labda és a kifutó kapus mellett a hálóba lőtte. 1:0. A félidő végén Harbula a felezővonalról indult el, és 18 méterről a jobb felső sarokba lőtt. A második félidő közepén az ellenfél nagy védelmi hibából gólt ért el. Ezután a csapat labdatartásra rendezkedett be — sikeresen.

K. Húsos—Közgazd. E. 1:0

Közepes színvonalú mérkőzés a rossz talajú pályán. A félidő közepén egy rosszul sikerült hazaadás után a Húsos megszerezte a vezetést. A mérkőzés további részében kiegyenlített küzdelem folyt a pályán — az egyenlítés, sajnos, nem sikerült.

★

Egy-két megjegyzést szeretnék fűzni együttesünk szerepléséhez. A csapat hétközben általában jól játszik és nemcsak szívvel, de erővel is bírja a mérkőzést, míg vasárnap sorozatosan vereséget szenved. Ennek oka elsősorban annak tulajdonítható, hogy a játékosok egy része nem érti meg, hogy a szombat esti „kimaradás" milyen károsan befolyásolja a másnapi teljesítményt. Ennek egészségtelen volta mellett — a csapat érdekében — tudomásul kell venni minden futballistának, hogy a sportszerű életmód elemi követelménye a rendszeres sportolásnak. Szűnjön meg végre a csapatnál a felelőtlenség, a sportszerűtlenség és a „császárkodás"! A pályán minden sportoló egyforma és a csapat minden tagjának szívvel-lélekkel kell küzdeni a közös cél érdekében. A mérkőzés nem a bírói sípszóval kezdődik. E hiányosságok megszüntetése érdekében szükséges, hogy a vezetőség ilyen irányban is teljes szigorral lépjen fel. Másrészt elvárjuk, hogy hallgatóink, ha idejük engedi, látogassák a csapat mérkőzéseit, melynek színhelyét és idejét a jövőben megfelelő helyen közöljük.

— Sörés —

Kosárlabda

X. 9-én.

Közgazd. E.—BMTE Kinizsi 57:50 (20:24)

Változatos, izgalmas mérkőzésen győztük le régi „mumusunkat"! Az első félidőben mi vezettünk pár ponttal, de szünetkor mégis a BMTE fordulhatott előnnyel. Lelkes és jó játékkal sikerült behozni a hátrányt, és biztosan nyertük a számunkra fontos mérkőzést. Örvendetes, hogy a fiatalok (Gombócz, Szegedi) jól illeszkedtek be a csapat játékába. A csapat minden tagját dicséret illeti.

Legjobb dobók: Sörés 13, Szegedi 9, Szecsenov 9.
A csapat egyébként a szabadtérre kisorsolt két mérkőzéssel elmaradt a mezőnytől, az esős időjárás miatt.

Női mérkőzések. X. 9.

Közgazd. E.—ONYI/B 77:8 (39:2)

A lányok végig nagy fölényben játszottak, és szinte tetszés szerint értek el pontjaikat.
Legjobb dobók: Szigetvári 34, Kiss 12, Fülöp 10.
Jók: Gábris, Szigetvári, Fülöp.

Közgazd. E.—Bőrellátók 33:25 (20:8)

Az első félidő után, heves küzdelemben, rossz játékvezetés mellett, biztosan nyertek lányaink.
Legjobb dobók: Szigetvári 14, Fülöp 8.

„Közgazdász" olimpikon beszámolója egyetemünkön

Az elmúlt napokban kedves ismerős kereste fel egyetemünket. Nagy Imre, az olimpiai öttusa bajnokcsapat tagja, aki pár évvel ezelőtt végezte el egyetemünk földrajzi szakát. Az első „közgazdász olimpiai bajnok", akire joggal vagyunk büszkék, a kellemes élménybeszámoló után, bemutatta legújabb olasz táncle-mezeit.

Rejtvényverseny

Az elmúlt három számban beindított irodalmi és képzőművészeti rejtvényversenyt az érdeklődés hiánya miatt kénytelenek vagyunk befejezni. Sajnos, a megfejtések száma alig haladta meg a 10-et, ezért a szerkesztőség az amúgy is sok helyet elfoglaló anyag további leközlését nem látja célszerűnek.

Azok között, akik az első szám rejtvényére a helyes választ beküldték, értékes könyvet sorsolunk ki.

Sajnos, nem tudjuk, mi az oka ennek az érdektelenségnek. A szerkesztőség azonban továbbra is feladatának tekinti az általános műveltség, az egyetemes kultúra sokoldalú terjesztését. Ezért a jövő számtól új sorozatot indít majd „Miért művészi?" címmel. A sorozaton belül a XIX. és a XX. század kiváló magyar és külföldi művészi alkotásaival fogjuk megismertetni olvasóinkat.

Szerkesztőség

Nyugat-németországi látogatás után

IV. rész

Magyarország — ahogy Nyugaton látják

Kedves Barátom!

Még egy gondolatnyi türelmet kérek és már be is fejezem kissé hosszúra nyúlt levelem. Kis társaságunk egyik vasárnapi beszélgetésére szeretnék egy kicsit emlékeztetni, ahol, mint általában mindig, egyedül álltam a többiekkel szemben, s Te magad is, konok, kemény szilárdsággal csorbítottad érveim élét. Pedig *akkor* segíthettél volna, ha nem akartál szóval, legalább egy fejbólintással, egyetértő hümmögéssel, vagy... bárhogy, de hallgatni bűn volt, mert még a polgári morál, szavakba öntött törvényei szerint is, „...vétkesek közt cinkos, aki néma". Hiszen Magyarországról beszélgettünk, s rajtam kívül Te voltál az egyetlen, aki nemcsak hallott a 45 utáni körülményekről, de életének jelentős részét itt élte le. — Megértem, hallgatni kényelmesebb volt.

Az általános emberi szabadságjogokról csevegtünk, amikor Wolfgang, akinek 12 éves korában tanították meg a „Heil Hitler"-t, s kinek 15 éves korában már fegyvert nyomtak a kezébe, hogy a fasizmus végnapjaiban harcoljon a „barbár kommunista veszély" ellen, bevallotta, neki tetszik a kommunizmus *eszméje*, de a szocialista országok jelenlegi gyakorlata kiábrándítóan hat rá. Talán még magad is jól emlékszel, elsősorban három dolgot kifogásolt, s ezek: a szabad vallásgyakorlat hiánya, a szabadság korlátozása, valamint a szocialista államok részéről fenyegető háborús veszély. *Neked* kellett volna felcsattannod, ha az általatok oly sokat hangoztatott *objektivitás* számotokra üres szólamnál valamicskét többet jelent. S hallgattál *Te*, aki magyar egyetemen szereztél diplomát, s nem feledkeztél meg soha a vasárnapi miséről, a marxista filozófiát éppen olyan gépiesen mormoltad — kötve magad a leírt fogalmakhoz egy-egy vizsgán —, mint az esti imádat. *De ki bántott ezért?* A társaid talán gúnyoltak, csipkelődéssel kényszerítve vitára Téged, de diplomát kaptál, de állást kaptál! Ezt kellett volna mondanod! Nem akartam Rád hivatkozni, s szinte véletlenül — a hozzám legközelebb álló vallásos embert, édesanyámat említettem. Magam is megdöbbentem milyen hatást váltott ez ki. Először nem is értettem. Pedig, miután „megmagyarázták" nekem, hogy nálunk otthon a templomok zárva vannak és így az emberek a dolgok természetéből következően nem járhatnak templomba, már eléggé felkészültnek éreztem magam a legkülönbözőbb meglepetések fogadására. De ezt nem tudták megemészteni. Hogy egy kommunista, akinek vallásos az édesanyja ki meri jelenteni, hogy ő azért nagyon szereti az édesanyját, tehát nem tagadja meg szüleit, ma Magyarországon egyetemen taníthasson, ez, az ő kifejezésükkel élve, „unmöglich". Természetesen meg is magyarázták, miért. Mert ha náluk a *keresztény* államban egy családból valaki *kommunista*, annak a családnak *egyetlen* tagja sem viselhet állami hivatalt, a nevelésről természetesen nem is beszélve. Ezt nevezem én sportnyelven kifejezve — öngólnak. Olyan csattanósan teremtették képen a nyugati világ szabadság-legendáját, hogy ámulatomban még tapsolni is elfelejtettem. Ha ez náluk így van, akkor nálunk *legalább* a fordítottja *biztosan* igaz, gondolták. S én, kissé mosolyogva fordultam Wolfganghoz, hogy ejnye-ejnye, mi mindent takar ez a nyugati „szabadság", s íme, mi is rejlik a mi „diktatúránk" mögött. Igaz, nem ünneplünk robbanó petárdák csillagfényénél, mert nálunk még elég sok a vallásos ember, de vallása gyakorlásában nem gátolunk senkit. Állami költségen állítunk helyre templomokat, az egyház rendszeres anyagi támogatást kap attól az általatok oly sokat gyalázott kommunista államtól. Miért nem háborodtok fel azon, hogy a *polgári* francia állam még ezt sem teszi meg! Igaz, nincs hivatalos állami vallássá emelt vallásunk, mint Nyugat-Németországban, de a tények dialektikája mutatja, hogy *éppen ezzel* teremtettük meg az igazán szabad vallásgyakorlat feltételeit. Nem rangsoroljuk az embereket aszerint, hogy valaki katolikus, vagy evangélikus, mint ez nálatok történik. De miért is emlékeztesselek erre én, hiszen éppen abban a társaságban mesélte valaki, hogy Stuttgart mellett az egyik község katólikus tanácselnöke nem hajlandó másvallásút alkalmazni az apparátusban. Csak ennyi nálatok a vallásszabadság, megtisztítva a végnélküli frázisok sallangjától, csak ennyi és nem több. Bármennyire sajnálom is, de pokolra szánt ateista én, a keresztény államtól még vallásszabadságot sem tanulhattam. Hiába, ha a régi istenek hosszú sora az *emberi hatalom mintájára* egy istenné sűrűsödött is, s minden vallás csoport, ha egy kicsit is, de másként magyarázza a keresztény állam *szükségszerűen* szembe kerül minden más vallással. S ha nem tévedek, Adenauer a Keresztény Szocialista Párt vezére... Valamely vallással összefonódott állam és vallásszabadság, nagyon idegen fogalmak! De hagyjuk a vallást, mert esetleg még azzal vádolhatnál, hogy belső ügyeidbe óhajtók beavatkozni. Ezt a néhány gondolatot is csak azért vetettem papírra, mert *bennünket* vádoltatok igaztalanul.

A szabadságról is írtam már egyet-mást levelemnek ebben a részében is, de még lenne bőven közölnivalóm. Most már csak egyet.

Állandó kísérőmet, Wolfgangot, az objektivitásukkal annyit dicsekvő lapjaitok több ízben is arról informálták, hogy nálunk az emberek egy hangos szót sem mernek kiejteni ajkukon, mert ha véletlenül valamit bírálni merészelnek, ezért nálunk súlyos megtorlás járna. Ezzel kapcsolatban hadd említsek meg egy jellemző történetet:

Konstanz egy kis szállodájában találkoztunk egy német nénivel, aki mint turista járt már Magyarországon. Az egyik budapesti étteremben — a sors szeszélye! — egy szovjet tiszt mellé került, s mivel a tiszt tudott egy kicsit németül, beszédbe elegyedtek. A katona megkérdezte a nénit, hogy hol tetszik neki jobban, náluk Németországban, vagy nálunk Magyarországon. A néni Nyugatot részesítette előnyben (jobb a közlekedés, szebbek a falvak stb.) Társam feszülten figyelt, de jellemző a nyugati átlagember szemléletére, első, szinte kirobbanó kérdése: *„És mi történt magával?"* Még a néni is elnézően mosolygott, s úgy vetette oda egy picurka csodálkozással hangjában: „hát, semmi!" S a szovjet tiszt még annyit mondott, hogy ő is szeretne egyszer Nyugatra látogatni. Talán nagyon egyszerű kis történet, de én szerettem volna megcsókolni a nénit. Te nem tudhatod mit jelent idegen országban védeni a hazát, annak rendszerét, uralkodó eszméjét, hitetlenek gyűrűjébe belefonva mindig *csak* szavakkal érvelni, kétkedő fejcsóválások kérdőjelében állni, s látni gúnyos mosolyok összefolyó masszáját és akkor egy *közülük való tanuval* találkozni! Soha ennél nagyszerűbb érzést!

Vallás, szabadság... Wolfgang önmaga ejtette el három problémája közül e kettőt. Csak annyit fűzött hozzá, hogy ő is egyszer mindezt látni szeretné. Maradt a háború kérdése. Nagyon furcsa, de tény, hogy a német kisemberekkel úgy etetik meg az imperializmus fegyverkezésének keserű piruláját, hogy tömény hazugságok vegyszerébe áztatva adagolják, így talán jobban csúszik és könnyebben is emészthető. Mert ugye minden kommunista állam háborút akar. És természetesen mi magyarok is. Ez a probléma többször is felvetődött és érdekes módon mindig Hruscsov elvtárs egyik kijelentésére hivatkoztak azok, akik a háborús veszélyt a szocialista országok létében vélték felfedezni, miszerint a szovjet kormányfő szeretné még megélni, hogy az egész világon kommunizmus legyen. Durván elferdítik a marxizmust és Hruscsov elvtárs kijelentését azok, akik ebből ilyen következtetéseket vonnak le. De ezt hazudja a rádió, ezt lökik a tudatos ferdítők vastagon szedett sorokban az újságot olvasó polgár elé, erről prédikál híveinek ájtatosan összekulcsolva kezét az egyház papja is. Bátorság lenne lebecsülni ennek a tökéletesen összehangolt szervezetnek az erejét. És nem kiálthat fel senki, az igazságot emelve gátként a hazugság áradása elé, mert az már kommunista propagandának minősül, s mint ilyen, a törvény által büntetendő. S mi, kommunisták mégis hisszük, mert tudjuk, hogy Nyugaton is lesz kommunizmus. Nem azért, mert mi akarjuk, hanem, mert akarni fogják a kizárólag munkájukból élő német Wolfgangok, Richardok és Walterek, akik kiszakítva magukat a hazugság mesterein szőtt hálójából, maguk fogják a gyárak magasára tűzni a diadalmas vörös csillagot. Ha nem hiszed, tanulmányozd egy kissé az utóbbi évek történelmét.

De be is fejezem már levelem. Talán sokat írtam, de most a végszó előtt úgy érzem, hogy még mindig nagyon keveset. Ha nehéz a szerelemet szavakká dédelgetni, mert valami elvész belőle, míg az érzés mondattá símul, a megvetéstől és gyűlölettől ökölbe görcsösödött tenyér sem préselhető tökéletesen fekete sorokká. De ha csak egyetlen érvem is az egyetértő gondolat szikráját csiholta ki belőled, s mindazokból, kik levelem olvasták, már nem fáradtam hiába.

Dr. Hágelmayer István

A KISZ-kongresszus előtt...

IFJÚSÁG A SZOCIALIZMUSÉRT-MOZGALOM – A VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ TAGGYŰLÉSEK

923 fő – a hallgatók 82 százaléka a mozgalomban...

Közel egy éve már annak, hogy egyetemünkön első ízben vezették be az egyes KISZ alapszervezetekben az „Ifjúság a szocializmusért"-mozgalmat. Igy az idén már a tavalyi év tapasztalataival gazdagabban, kezdhettünk hozzá a szervezéshez, mely már úgyszólván teljesen befejeződött, s a napokban a mozgalom már a megvalósulás stádiumába lépett. Milyen eredményekkel zárult a szervezés egyetemi szinten? Tettünk-e lépést előre tavaly óta?

Röviden: Elmondhatjuk, hogy a mozgalom az egyetemi ifjúság között széles visszhangra, lelkes fogadtatásra talált. Plasztikusan mutatja ezt a néhány számadat: A jelentkezettek száma eddig

923

az egyetemi hallgatók

82 százaléka.

Karok szerinti megoszlásban: az általános karon érték el a szervezők a legjobb eredményt. Itt a kar hallgatóinak 84 százaléka jelentkezett. Hasonló jó eredményt ért el az ipari kar. (83 százalék). Meg lehetünk elégedve a kereskedelmi kar 80 százalékos eredményével is. A jelentkezettek ilyen nagy száma abból adódik, hogy a KISZ-tagok minden karon úgyszólván teljes létszámban csatlakoztak a mozgalomhoz.

A szervezés számszerű eredményei szépek, bíztatóak. Azonban nem lehetünk megelégedve minden esetben a szervezéssel, a KISZ-en kívüliek vonatkozásában. Néhány esetben, különösen ahol a KISZ-csoport közösségi szelleme még nem alakult ki, vagy még nem elég erős, a szervezők nem fordítottak elég gondot a nem KISZ-tag hallgatók felvilágosítására. Pedig több figyelmet is megérdemeltek volna. Még nem késő azonban: ahol eddig nem történt volna meg, lássanak munkához a KISZ-tagok. Nyerjék meg az egyéni agitáció módszerével a KISZ-en kívülieket a mozgalom számára!

Néhány szót kell szólnunk a vállalásokról is: Örülünk annak, hogy a csoportok nagyrészében a feladatok pontosan meghatározottak, s nem általánosak. Bírálatok és tartalmas viták eredményeképpen születtek. Igy történt az pl. a II. év tanári „B" szakon is. Különösen örülünk annak, hogy a hallgatók helyesen ismerve fel a feladat lényegét, különös figyelmet szentelnek a tanulmányi munka javításának. Igen sok KISZ-tag tűzte ki célul pl. rendűsége megjavítását, a folyamatos jegyzetelést, a szemináriumokra való felkészülést, a pontos óralátogatást. Ezzel szemben akadt néhány olyan csoport is, ahol a mozgalom lényegét nem eléggé érezték át, s ez a vállalásokban is megmutatkozik. Ezek általánosságban mozognak, kerülik a pontos meghatározást, s ezzel az ellenőrízhetőséget.

A szervezés szép eredménnyel zárult, s most már a megvalósítás szakaszához érkeztünk. Ne feledjük el azonban, hogy alapos, jó munkát csak akkor végezhetünk, ha az első perctől kezdve kitartóan és folyamatosan dolgozunk a vállalt feladatok megvalósításáért. A kezdet sikerei láttán ne ringassa senki sem magát abban a tévhitben, hogy ezután már minden magától menni fog, s a jó eredmény az ölünkbe hull. Azért hangsúlyozzuk ezt, mert úgy érezzük, hogy, ha elalszik, elterelődik a figyelem, meglassul a munka lendülete, s az eredmény nem lesz kielégítő. Meggyőződésünk azonban, hogyha a jelenlegi lelkesedés végigkíséri az egész évi munkát — év végén, amikor az első fokozat jelvényeit kiosztjuk — nagyszerű eredményekről számolhatunk majd be.

M. B.

10 000 munkaórát

A 20 órás mozgalom jelentősége az „Ifjúság a szocializmusért"-mozgalom megindulásával nagyon megnövekedett, hiszen sok KISZ-en kívüli is vállalta, hogy tíz órát, még félév folyamán teljesít. KISZ-szervezetünk azt a vállalást tette, hogy a kongresszus tiszteletére tizezer munkaórát teljesít.

Az eddigi teljesítésről részletes adatok még nem állanak rendelkezésre, mert a sajtóanyag lezárása és az újság megjelenése közötti időben is néhány ezer óra társadalmi munkát végeznek az alapszervezetek. Október 19-ig, a teljesítés egyetemi viszonylatban kb. ötezer óra.

Igen népszerű a munkaalkalom olyan megválasztása, hogy kirándulás formájában valamely szőlőtermő vidékünkön, szüreten vesznek részt. Igy lehet összekötni a kellemest a hasznossal, nem is szólva arról, hogy szüreten részt venni mindig élményszámba megy. Erről beszélhetnének az elsőéves kereskedelmi karosok, akik Cegléden és Dánszentmiklóson jártak, 1500 munkaórát teljesítettek (arról nincs adatunk, hogy mennyit ettek meg).

Az egyetemi KISZ-VB minden segítséget megad a csoportoknak, hogy munkájukat elvégezhessék. Azok számára pedig, akik eddig nem tudtak munkaalkalmat szerezni, a lágymányosi vásárváros építéséhez szervez társadalmi munkaakciót.

A. A.

KISZ-taggyűlés a kereskedelmi kar III. évfolyamán

Az elmúlt héten a kereskedelmi kar III. évfolyamán is megválasztották az új vezetőséget. A decentralizálás végrehajtása óta ez volt a második taggyűlés, és már ezen is erősen érzett a hatás, élénkebb, vitatkozóbb szellemű, sokkal eredményesebb volt ez a gyűlés a tavalyinál. Tormási János, alapszervezeti titkár kitűnő beszámolóját a tagság érdeklődéssel kísérte. A beszámoló különösen azért volt érdekfeszítő, mert — s reméljük ez a jövőben is így lesz — konkrétan vetette fel a problémákat, név szerint foglalkozott a jó és a rossz munkát végző elvtársakkal.

A beszámolót tartalmas vita követte. Örvendetes, hogy a felszólalók olyan problémákat fejtettek ki, amelyek az KISZ-csoportok életében döntő jelentőségűek, amelyeket az eredményes továbbhaladás érdekében feltétlenül meg kell oldani. Foglalkoztak pl. a belkerszakon felmerült órák alatti fegyelmezetlenséggel, rámutattak az ateista körök szervezésében felmerült hiányosságok okaira, elemezték a KISZ-tagok és KISZ-en kívüliek viszonyát. Nagyon örültünk, hogy a bírálok őszinte segítőszándékról tettek tanúságot, s nem csúsztak át a személyeskedés területére.

A vitát a választás követte. A jelölőbizottságnak nem volt nehéz dolga, mert az előző vezetőség, amelyet a KISZ VB-jelölt ki, a decentralizálás végrehajtása óta jó munkát végzett, s így most a tagság egyhangúlag ismét megválasztotta.

M. B.

Nemcsak a KISZ-tagok...

A követelményrendszerrel kapcsolatban már eddig is sok vélemény, hozzászólás és javaslat látott napvilágot a Közgazdász hasábjain a KISZ, az egyes KISZ-tagok és oktatóink részéről. Mindezek a megnyilatkozások azt mutatták, hogy a rendszer célkitűzései az elsősorban érdekelt KISZ-tagok körében termékeny talajra találtak, és elindítói lehetnek egy olyan áldásos versenynek, mely a tanulmányi eredmény, politikai és kulturális képzettség színvonalát előnyösen befolyásolhatja. Nem fordítottunk azonban elég figyelmet arra, hogy a KISZ-en kívüli hallgatók között milyen eredményekkel járt a kezdeményezés, serkenti-e őket is, s hogy egyáltalán részt vesznek-e benne? Kérdéseinkre Orolin Zsuzsa, másodéves agrárszakos válaszol:

— Már amikor a KISZ-gyűlésen ismertették velünk...

— Bocsánat, hogy félbeszakítalak, de mióta vagy KISZ-tag?

— Nem vagyok még az — válaszolja, de csoportunkban mindenki részt szokott venni a KISZ-csoport gyűlésein, nemcsak a KISZ-tagok, s ez most különösen érdekes volt. Mikor megismertem a követelményrendszert, az egyes követelménykategóriákat, az első gondolatom az volt, hogy ezek nagyon is rámférnek.

— Főleg, milyen követelménycsoportra gondolsz?

— Mindegyikre. Pl. itt a tanulmányi rész. Félévkor jórendű voltam, s ez, sajnos, év végére 3,5-re szállott le, vagyis 1 századon múlt, hogy közepes lettem. Most vállaltam, hogy jelesrendű leszek.

— És a többi ponton, mi a helyzet?

— Hasonló. A politikai követelménycsoport teljesítése hozzásegít ahhoz, hogy minél hamarabb felvegyenek a KISZ-be. Az eddig is eléggé rendszeres újságolvasást, még rendszeresebbé teszem, hiszen csak így tudok eleget tenni annak a másik vállalásomnak, hogy a politikai körök munkájában tevékeny részt veszek.

Az előbbihez hasonló kép bontakozik ki előttünk, amikor Pánczél Róbert, másodéves általános szakos hallgató mondta el véleményét és vállalásait. Ő is különösen két mozzanatot hangsúlyozott: Kétszer is sikertelen nekilendülés után, most a félévi jelesrendűséget vállalta és aktív munkát a politikai körökben, hogy megszerezze a szükséges elméleti tájékozottságot ahhoz hogy KISZ-tag lehessen. Hozzátette, hasonló a helyzet a másodéves általános szak minden KISZ-en kívüli hallgatójánál is.

Találomra választottunk ki két KISZ-en kívüli hallgatót. Semmivel sem maradtak le a KISZ-tagok vállalásai mögött. S noha természetesen akadtak az egyetemen passzívabb KISZ-en kívüli hallgatók is, mégis úgy gondoljuk, hogy a „szúróprába" kedvező eredménye nem véletlen.

Becsky György

Színvonalas — mozgalmas taggyűlés

Az I. évfolyam általánoskari KISZ-alapszervezete október 19-én vezetőségválasztó taggyűlést tartott. A taggyűlés első részében *Németh Géza* titkári beszámolóját hallottuk az eddig végzett munkáról, amelyet élénk vita követett. A tagság — igen helyesen — rávilágított a munka közben elkövetett hibákra, de az eredményeket is elismerte.

Mi, a „Közgazdász" munkatársai, nem szalaszthattuk el ezt a nagyszerű alkalmat, hogy a gyűlés után ne beszélgessünk *Mihály Albert* elvtárssal, a PB agit.-prop. titkárával. Megkérdeztük tőle: *Mi a véleménye a taggyűlés lefolyásáról? Miben látja annak biztosítékát, hogy az új vezetőség helyesen fogja majd ellátni feladatát?*

Elmondta, hogy kellemesen csalódott. A taggyűlés sokkal többet nyújtott, mint amennyit várt tőle. Magas színvonal, a tagság részéről aktív részvétel — a taggyűlést ezzel jellemezhetem. Igen helyesnek tartom, hogy a titkári beszámoló középpontjában a tanulmányi munka állt, amely a szervezeti munkától elválaszthatatlan. Az, hogy a választás igen élénk vitát keltett, biztosítéka annak, hogy a vezetőség helyt fog állni. Az a tény, hogy a megválasztott vezetőségi tagok hibáira rámutattak, serkentőleg fog hatni további munkájukra.

Megkérdeztük az újdonsült, „régi" KISZ-titkárt, *Németh Gézát* — aki boldogan fogadta a gratulációkat —, *milyen érzést keltett* benne az, hogy megnyerte a tagság bizalmát és megválasztották az alapszervezet titkárává. Többet s jobbat kell nyújtanom, mint eddig, a maximálist minden területen, „kemény és határozott leszek" — mondja. *Mik a tervei?* Alig várja meg a kérdést, mosolyogva rávágja: Mindenekelőtt kialszom magam." Kérdőn nézünk rá, ő magyarázólag hozzáteszi: „Az elmúlt napokban igen keveset aludtam, rengeteg munkám volt." De nem baj, örömmel végzem. Félévkor legalább jórendű szeretnék lenni, a német nyelvvel különös kedvvel foglalkozom. A továbbiakban vázolta a szervezet feladatait a jövőre nézve: „Ahhoz, hogy jó eredményeket érjünk el, kölcsönös bizalomra és kitartó munkára van szükség."

Végül megkérdeztük *Fekete József* elvtársat, a pénzügy 1-es csoport egyik tagját: *Milyen elgondolás késztette arra, hogy a jelenlegi vezetőségre szavazzon, és mit vár tőle?* Ismerem őket, részben a kollégiumból, részben eddigi munkájuk alapján. Meg vagyok elégedve a választás eredményével. Szívesen szavaztam rájuk. Az új vezetőségtől az eddigi hibák kiküszöbölését várom s remélem, hogy segítségünkkel ez sikerülni is fog.

H. F.—K. A.

Mikor ment moziba Kozma Irén?

Az iparkar II. évfolyam KISZ-alapszervezetének vezetőségválasztó taggyűlésén történt:

Alig hangzott még el a megbízott vezetőség beszámolójának fele, amikor Kozma Irén elérkezettnek látta az időt, felvetett fővel, büszkén távozott. Viselkedése legalább olyan érthető volt, mintha szavakkal fejezte volna ki: „Ez engem ugyan nem érdekel, de ti azért csak ülésezzetek." Később a vezetőség egyik tagja megjegyezte: Kozma elvtársnőnek halaszthatatlanul moziba kellett mennie.

Eddig az eset, s felháborító, mert mindezt tetőzi, hogy Kozma Irén már nem egy alkalommal viselkedett KISZ-taghoz méltatlanul. Tettét mégsem tárnánk a szélesebb nyilvánosság elé, ha egyedi megnyilvánulás lett volna.

Sajnos, nem így áll a helyzet. A legtöbb alapszervezetben, KISZ-csoportokban komoly problémát okoz a szervezeti fegyelem gyakori megsértése. Nem is a feladat pontatlan, hanyag végrehajtására gondolunk, hanem inkább a KISZ-tagok olyan elemi kötelezettségére, mint az alapszervezeti, vagy szemináriumi gyűlésen való részvétel.

Reméljük, hogy az új alapszervezeti vezetőségek hathatósan intézkedni fognak a szervezeti fegyelem megszilárdítása érdekében, a fegyelem notórius megsértői ellen.

J. Z.

A fotokiállítás alkalmából...

Dr. Szikinger Istvántól: „Felfedező úton"

Varga János képe: „Az ebédidő"

Amint az már lenni szokott az ilyen kiállításon, megoszlanak a vélemények. Egyesek szerint igen szépek, mások szerint gyengék a kiállított képek, — sőt többen a bírálóbizottság bírálatát is megbírálták. Mindez természetes is, hiszen az ízlések nem egyformák, van akit a kép témája ragad meg, van aki a hibátlan (vagy hibás) kidolgozást értékeli és nem törődik sokat a fénykép mondanivalójával. Abban azonban, azt hiszem, mindenki egyetért, hogy egyetemünk hallgatóinak és dolgozóinak létszámához képest kevés név szerepelt a képek alatt. Ha csak a fotókör taglétszámát vesszük alapul, akkor is meg kell állapítanunk, hogy bár a fotókörnek 43 tagja van, a kiállításra csak 11-en küldtek be képeket (46 képet, ebből 31-et állítottunk ki). Ez annak a következménye, hogy a fotókör tagjai jobbára emlékképek készítésével foglalkoznak és csak kivételesen „lőnek" olyan témára, amely művészi színvonalú képet eredményezhet. A fotókör vezetőségének el kell érnie azt, hogy minden egyes fotóköri tag behatóan foglalkozzék művészi színvonalú képek készítésével.

A fotokiállításra szánt képek nagy része meglehetősen részlettelen volt, mind a világos, mind az árnyékos képrészeken. Ez a technikai kidolgozás hiányosságára utal, az esetek nagy részében arra, hogy a negatívok kidolgozása elég kezdetleges, vagy felületes volt. Természetes dolog, hogy ha valaki rászánja negatívjának egy kockáját, valamely vonzó téma megörökítésére, ezzel mégcsak az első lépéseket tette meg ahhoz, hogy kifejező tetszetős képet kapjon, a többi gondos negatív és pozitív kidolgozáson múlik. Megállapítható volt az is, hogy a fotosok nagy része kényelmes témaválasztásban is, előnyben részesíti a nyugvó, magától kínálkozó témákat, ezért a kiállításon is kevés a mozgalmas témájú kép.

Mindent egybevetve, úgy vélem, ha a fotóköri tagok jobban igénybevennék a tapasztaltabb fotósok, valamint a fotókör vezetőinek segítségét, tanácsait, ha megfelelőbb körülményeket tudunk biztosítani a fotókör részére (amire ígéretet kaptunk), akkor legközelebb (májusban) változatosabb, gondosabban szervezett, nagyobb élményt nyújtó kiállítás lesz munkánk eredménye.

Dr. Szikinger István

MUNKÁCSY MIHÁLY

Munkácsy élete éppen úgy tele volt a fény és árnyék nagy ellentéteivel, mint festményei.

Ötéves korában boldog volt, de szülei halála után évekig tartó szenvedések várnak reá. Festői tehetsége menti ki belőle. Máról holnapra híressé válik, gazdaggá válik, de alig hogy felér az élet és művészet hegytetőire, máris fordul az élete. Alattomos és pusztító betegség támadja meg, mely tehetségét kegyetlenül őrli fel. Súlyos betegen is hajszolt életet élt. Műveinek egykori lendülete alábbhagy, ám még ekkor is kikerül ecsetje alól egy-egy remekmű. De hiába, nincs menekvés, a délceg férfiből megtört aggastyán lesz és ötvennégy éves korában összeomlik. Elborult elmével még négy évig sínylődik.

Tizenkilenc éves korában sikerül Pestre kerülnie. Szabadulás volt ez tehetségére, bár Pest nem sokat adott festészetéhez. A pesti festők művészete részben polgárias jellegű arckép, részben enyhén regényes, vagy klasszicizáló tájképfestészetben merült ki, mert a népies zsáner és a történelmi festészet éppen csak jelentkezett.

Eljutott Bécsbe, onnan Münchenbe, de Pilaty mellett sem találta meg, amire egyre tudatosabban vágyódott, az élettel telt művészetet. Következő állomása volt Düsseldorf, és itt Knaus festményei kinyilatkoztatásképpen hatottak rá. Knaus az egyszerű emberek hétköznapi világát vonultatta fel, szinte aprólékos festéssel, ügyesen kiszámított csoportosításban, néha némi humorral is, de erőtlenül. A téma terén szabadulást jelentett Munkácsynak, de kifejezésmódját Párizs adta meg.

Bécs és München akadémiái nem voltak rá nagy hatással, de rajongva tanulmányozta Rembrandtot, Van Dycket. Ezeknek festői ábrázolásmódja könnyed és biztos festése, erőteljes jellegzetessége és különösen Rembrandt látományszerűsége ejtette rabul.

Minden erejét megfeszítve festette meg 1868 őszén a *„Siralomház"*-at. Két évvel később a párizsi Szalonban 1750 kiállító közül aranyérmet nyert. Ha az ember nézi a festményt, a friss és eleven alkotóerő megnyilvánulását érzi. Festésének módja biztos, könnyed, sommázó, szélesecsetű. Egy, kifejezésmódja felett már biztosan uralkodó művészegyéniség hevületét árasztja, amely egyforma erővel nyilvánul meg a drámai tartalomközlésben és a megfestés folyamatos biztosságában. A főalakokat oldalra helyezi — ez később is szokása volt — és a többi szereplő hullámzó beosztásával és odafigyelésével ráirányítja a szemlélő érdeklődését.

A festmény nem egy megtörtént jelenet hű ismétlése. Munkácsy soha nem volt a természet szolgai másolója. Az alkotás nála nemcsak gyönyörűség volt, hanem szenvedés is. Folytonosan képterveket forgatott fejében, s ha a terv valamennyire megérett, néhány alig érthető vonással papírra vetette. Később vázlatot készített ceruzával, színnel, vagy krétával. Később részlettanulmányokat festett és végül hozzáfogott az összefoglaló megoldáshoz. Megesett, hogy elégedetlen volt vele és megsemmisítette. Újból hozzákezdett. Modellt is használt, de attól meglehetősen függetlenül festett, átalakított, összefoglalt, rendezett. A részleteknek kisebb fontosságot tulajdonított, mint az egésznek, gyakran kihagyja, összefoglalja őket, vagy mély árnyékba burkolja. Színei sem az úgynevezett nyers valóság színei. Képzeletében ezek is átalakulnak és olyan hangsúlyokat nyernek, amelyeket csak belső víziója igazol.

Feltűnően nagy jelentősége van Munkácsynál az árnyékolásnak és a sötétségnek is, melyet nem mindig a valóság megfigyelése, hanem képzelete borította rá képalkotásaira. A tónus sötétségéhez hozzájárul az, hogy aszfaltos festékeket használt és az idővel jócskán magába nyelte a többi színeket.

A következő festményei tartalmát is (a *Tépéscsinálók, Éjjeli csavargók, Zálogház, Falu hőse, Újoncozás, Búcsúzkodás, Köpülő asszony* stb.) az emberi szenvedés és a dolgozók életéből merítette. Nem az élet furcsaságairól való kíváncsiság szüli — nem is az a fölény, amellyel a gazdag nézi a népet. — Munkácsy efféle alkotásai túlnyomórészben komorak, majdnem vigasztalanok. Mély emberi rokonszenv nyilvánul meg bennük. Ez szinte romantikussá válik, mert Munkácsy nem Zola „impasszibilitéjával" nézi hőseit, inkább Gorkijra emlékeztetően, már azért is, mert minden szereplője élesen kirajzolt egyéni jellem, akármennyi tipikus ismertetőjele van is.

A gyönyörű fontaineblaui erdő hatására és Paál László barátja példaadására fogott hozzá a tájképfestészethez. Ez rendkívül magasra emelte színskáláját.

Párizsban sorsa jóra, sőt fényesre derült. Felesége gazdag nő, egy luxemburgi földbirtokos de Morehe bárónak özvegye lett. Nagyravágyó felesége a műkereskedők karjaiba kergette. Ezért Munkácsynak többet kellett dolgozni, mint amit teremtő inspirációval ki lehet tölteni. Nagysikerű festményeit megismételte, néha redukált formában (ez a hajsza két év alatt majdnem két millió frank jövedelmet biztosított).

De még így is előkerült egy-egy hatalmas festmény Munkácsy ecsetje alól. Történelmi témát választott. Mégpedig valóban általános érdekűt, lelkiségében is igen gazdagot. Myltont, a szenvedélyes nagy angol költőt, amint vakságában „Az elveszett paradicsom" patétikus szavait diktálja. Liszt Ferencet halálának évében festette meg... Fáradtság ömlik el az arcon, a szem kissé álmodozva néz keresztül a szemlélőn. Egy kivételes ember búcsúzik az élettől. Nyugtalan zsenialitása fölényes nyugalomban oldódik fel. Éreznünk kell azt a mély alázatot, melyre Munkácsyt ennek a csodálatos embernek látása hangolta, a géniusz rajongását a másik nagy géniuszért. Ez művésznél is démoni közelférkőzés a nagysághoz.

Sedelmeyer nevű műkereskedő bírta rá arra, hogy Krisztus passiójának valamelyik jelenetét fesse meg. Párizsban akkor a polgári materializmus tetőpontjára jutott, mely az érzékek örömének élt. Renan nagy népszerűségének ideje volt ez. Maga Munkácsy sem volt mélységesen vallásos, soha nem irányította evangéliumi alázat, mégis a festményei Renan hívei, a francia ó-katolikusok az angol puritánok között egyaránt mélységes hatást keltett, mert nem szenteket, de embereket festett meg és rendkívül magas fokon, szinte utolérhetetlenül ábrázolta az érzelmeket.

Krisztus Pilátus előtt: Krisztus egyszerűsége, mélyen emberi, Pilátus matt, tétovázó, közömbös. Az izgatott emberek arcán harag, düh, gúny, lázadás, ravaszság, gyanakvás, gyűlölet, káröröm, bámészság, kíváncsiság tükröződik. A drámai mozgalmasság a Golgothán még nagyobb, mint az előbbin. Az *„Ecce Homo"* már megdöbbentően mutatja mennyire bomlott fel Munkácsy alkotó tehetsége és ugvancsak ezt mutatja a *„Honfoglalás"* is.

Az utolsó művei közé tartozik a *„Sztrájk"*, mely a munkások ébredését ábrázolja. A tartalmában oly nagyszerű festményt már, sajnos, fáradtan festette meg, de örök bizonyítékul az utókor számára a többi mellett, hogy Munkácsy a miénk.

Különböző „izmusok" jöttek a festészet terén is — egy-két képviselőjük naggyá is vált, hogy csak Piccassót említsem — de el is tüntek. Nem feladatunk pálcát törni fejük felett, megteszi ezt Munkácsy, mert az ő művészete — megmaradt.

Farkas Ferenc

Szülők véleménye az új ösztöndíjtervezetről

Botlik Ferenc elvtárs a II/2-es belker. szemináriumtagja. Nem a legjobb tanuló, sőt... az előző tanévben alig érte el azt a szintet, hogy II. éves lehessen: elégséges volt az átlaga. Meglátogattuk lakásán, szüleivel beszélgetve szóbakerült az új ösztöndíjtervezet. *Botlik bácsi* véleménye: „Őszintén szólva eddig nem sokat törődtünk vele, hogy a fiúnk milyen eredményt ér el, nagyjából meg voltunk elégedve az ösztöndíjjal, amit kapott. De most, ha nem tud megfelelő eredményt elérni, s ösztöndíjat nem kap, igen nagy nehézségekbe fog ütközni a további tanulása. Mert elég nehéz anyagi helyzetben vagyunk, Erzsébeten lakunk és itt Pest közelében dolgozom néhány hold földön, megélünk rendesen, de a „gyerek", ha teljes egészében ránk szorul, akkor nem lesz más, mint tanulmányait meg kell szakítani." Ismertettük vele az ösztöndíjtervezetet. „Helyesnek találom — mondja — csak azért a közepeseknek is kellene valamit adni, noha igéretet tett a fiam, hogy a tavalyi eredményét legalább jóra fogja javítani. Most aztán igazán a fiamon fog múlni, hogy az egyetemen marad-e, mert ha rossz eredményt ér el, jobb, ha abbahagyja a tanulást."

Szerintünk Botlik elvtársnak megvan minden adottsága ahhoz, hogy teljesítse szüleinek tett igéretét, csak egy kicsit kell komolyabban venni a tanulást. Az ösztöndíjrendezés nem is olyan drámai, mint ahogy elképzelted és gondoltad. Mindenkitől megkapsz minden segítséget, a többi rajtad múlik.

Vecsésen is jártunk Scheer Lászlóéknál. II/külker. szem. tagja. Édesapja kedves, rokonszenves ember. „A vecsési szövetkezet vezetője vagyok — mondja — 1200 Ft a fizetésem. Fiam tanulmányi eredményével nem sokat törődtem, teljesen rábíztam, hiszen felnőtt ember, kell hogy önállóan gondolkozzon, magának tanul. Igaz, mondtam neki, hogy tanuljon nagyon, mert az élet számonkéri azt is, amit esetleg hiányosan, vagy meg sem tanult. Szerintem — ha valakit kényszeríteni kell a tanulásra, az úgysem sokat ér. Olvastam az ösztöndíjtervezetet. Eddig a fiam nem kapott ösztöndíjat, jórendű volt, most jeles akar lenni, helyesnek tartanám, ha függetlenül a szociális helyzettől részesülne ösztöndíjban. Nem tudom, hogy könnyű-e, nehéz-e jónak vagy közepesnek lenni, de előfordulhat, hogy valaki a legnagyobb igyekezet ellenére sem tud közepes lenni, s ez a hallgató rosszabb anyagi helyzetbe kerül, mint az, aki esetleg könnyen eléri a jó eredményt. Helyesnek tartom, hogy figyelembe veszik a szakérettségisek speciális helyzetét, hiszen ők egy vagy két év alatt próbálták megtanulni azt, amit sokak 4 év alatt sem tanultak meg." Reméljük, hogy Scheer elvtárs jó eredményét jelesre helyesbíti, és akkor mind ő, mind szülei meg lesznek elégedve.

Jóbarát

Csoportom a vizsgák előtt

Csoportom hallgatói nagy örömmel fogadták az új vizsgarendszert, amely szerint fakutatívan legfeljebb két vizsgát lehet előre hozni. Csoportunk közös megegyezés alapján a technológiai vizsgát december 14-re és a regionális földrajz vizsgát december 21-re hozta előre.

Annak, hogy kollektívan vizsgázunk a fakultatív vizsgákon is, az az előnye, hogy együtt tanulhatunk, segíthetünk a gyengébb tanulóknak. Technológiából az egész szaknak csak négy darab jegyzete van, s meg tudjuk úgy szervezni a tanulást, hogy a négy jegyzet elég legyen a felkészülésre.

Főleg a jegyzethiány jelent problémát. Ipargazdaságtanból, népgazdaságtervezésből a jegyzetnek csak bizonyos részei jelentek meg. Ezek pedig épp olyan tárgyak, ahol a jegyzetnélküli részeket nehéz megtanulni.

A szemináriumtagjai komolyan veszik az előre hozott vizsgákat. Már két-három héttel a vizsga időpontja előtt megindult a vizsgára való felkészülés, egyénileg és csoportosan. Sokan készítettek tanulmányi tervet és ezt betartva készülnek a vizsgákra. A szemináriumtagjai legtöbb idejüket már a vizsgára való felkészülésre szánják. Így reméljük jó eredményeket érhetünk el, s a jó eredmény jutalma mutatkozni fog az új ösztöndíj megállapításakor.

ZALA GYÖRGY

Ahol a tanszék a legjobban segíti a tudományos munkán dolgozó hallgatókat

A földrajz szakon 12 pályanyertes dolgozat van, tehát az összes pályanyertes dolgozatok egyharmada. Négy hallgató közülük Akadémiai díjat nyert: Szabó Sándor: „A Nagykun-városok rövid gazdasági földrajza" című dolgozatával, Ádám Balázs: „Búza, kukorica, rizs és cukorrépa-termelés Szolnok megyében" című dolgozatával, Csáti Ernő: „Komárom megye élelmiszeripara" című dolgozatával és Sebők József: „A gazdaságföldrajz szerepe a városrendezésben" című dolgozatával.

— A tanszék minden egyes tagját, magamat is beleértve, (a hallgatókról nem is beszélve) igen örvendetesen érintette az a hír, hogy a gazdaságföldrajz szak szép eredményeket ért el a tudományos pályázaton. Nagy szó, ha egy ilyen kis szak, számban és összegszerűen a díjak egyharmadát viszi el. Mind magam, mind a tanszék tagjai már az üzemi gyakorlatokon igyekezett minden útbaigazítást megadni a hallgatóknak, elméleti és módszertani kérdéseiket tisztázni.

— A tanszék nemcsak a tudományos diákpályázatokra készíti fel a hallgatókat, hanem arra is hivatott, hogy az új szakasz politikáját területi-tervezési vonalon is támassza alá. A tudományos diákpályázat tehát így egyesítette a tanszemélyzet és a hallgatók munkáját.

Nem hallgathatok el egy kis eseményt. A napokban a villamoson megkérdeztem egy másik tanszék tanársegédjét, hogy állnak ők a tudományos diákpályázatokkal?

Nem tudom — hangzott a válasz. — Nem az én reszortom.

CSÁTI ERNŐ
(Akadémiai jutalom)
Megkérdeztük Markos elvtársat, a gazdaságföldrajz tanszék vezetőjét, mi a „titka" a gazdaságföldrajz szakos hallgatók szép eredményeinek?

SZABÓ SÁNDOR
(Akadémiai jutalom)
A hallgatók magúk is tisztában voltak azzal, hogy egy olyan munka részesei, amely nemcsak tudományos szempontból országos jelentőségű,

ÁDÁM BALÁZS
(Akadémiai jutalom)
Hát így áll a dolog! Nálunk a tudományos diák-pályázat nem reszortfeladat volt, hanem az egész tanszék becsületbeli és szívügye.

„HÁZUNKTÁJA"

(Levél)

Nem az Élet és Tudományban írt házunktája-témáról, hanem egyetemünk egyik szerves részéről, a menzánkról írok.

Kétségtelen, menzánk színvonala az elmult két és fél év alatt (azóta étkezem itt) sokat fejlődött. Ma már csak rossz álom a tálalók előtti sorbanállásra gondolni. Nem kell attól félni, hogy ha elvesztem a lepecsételt „evőeszköz fát", nem kapok evőeszközt. El sem akartam hinni, amikor emlegették, hogy hivatásos felszolgálók fognak teríteni, tálalni. De a felszolgálók valóban megérkeztek és megfelelően végzik is munkájukat.

A dolgozók és hallgatók viszonya: Egyes dolgozók és hallgatók között jó, mások között nem megfelelő. Minden hallgató szeret elbeszélgetni a jókedvű Kinizsi-szurkolóval — Miki bácsival, vagy a humoros Pista bácsival. Szívesen fordulunk Szalai bácsihoz esetleges kérelmünkkel, vagy Marikához, mert tudjuk, hogy szívesen segítenek.

Más a helyzet Némethné elvtársnőnél, akit a menzán működése óta nem láttam szívesen szólni egy hallgatóhoz sem. Nem hajlongásról és bókolásról van szó, ami összeegyeztethetetlen egyetemünk életével — hanem a kölcsönös megértésről, egymás munkájának megbecsüléséről.

Az étel minősége, mennyisége: A minőséggel többé-kevésbbé megvan elégedve a hallgatóság, de a mennyiséget — különösen a fiúk keveslik.

A kiszolgálás: Hiba itt is van. A leveses csészékbe sokszor egyenetlenül adagolják a levest, előfordul, hogy egyesek csak felét, vagy kétharmadát kapják a rendes adagnak. Sok tányért tesznek egy tálcára és a tányérok alja a főzelékhez ér. Ez egyrészt nem higiénikus, másrészt bepiszkolja a terítőket.

Menzabizottság — vagy kisegítők?: A menzabizottság elsőrendű feladata, hogy a hallgatók érdekeit képviseljék a menza felé.

Ez a menzabizottság részéről nem történik meg. A kisebb feladatok elvégzése közben — ami legtöbb esetben kisegítés — elfeledkeznek fő feladatukról.

Becsüljük meg jobban étkezdénk felszerelését! A Közgazdászban nemrég jelent meg cikk arról, hogy két asztalos szorgos munkája vetett véget a menzaszékek recsegésének. Ugy látszik hogy a dialektika mozgásról-változásról szóló törvénye itt hatványozott mértékben érvényesül mert a gondatlan bánásmód és használat következtében újra találkozunk recsegő székekkel. Ugyanakkor sok evőeszköz törik és tűnik el a hallgatók jóvoltából.

A közvagyon és a munka megbecsülésére, a rendelkezésre álló pénzeszközök helyes felhasználására van szükség, hogy az étkezdénkben előforduló hibákat csökkentsük.

Mátyás Lajos
III/5. Belker.

Furcsa gondolkodás!

Az étkezde asztalára a sótartók fölé fogpiszkáló-tartók is kerültek. Örvendetes eset ez, hiszen nem kell gyufaszálakat kunyerálni, kéznél van a megfelelő szerszám.

Az asztalnál Móra Sándor, a II. év belker. szakos hallgatója ül, vele szemben egyetemi ismerőse.

Az ismerős az új gyarapodás feletti örömének adhangos kifejezést, mire Móra elvtárs megjegyzi:

— Legalább gyarapodni fog a készletünk!

Kérdésünkre megmagyarázza a gondolatfűzését:

A Makarenko utca 23. szám alatt lakik és az otthonba a fiúk „szereztek" már egy sótartót. Most valaki majd csak hoz hozzá egy fogpiszkálótartót is. (Természetesen úgy, hogy az egyetemi étkezdéből ellopja.)

Csak egyet felejtett el Móra elvtárs: ha valaki ma sótartót lop, holnap a társai, lehet, hogy Móra elvtárs holmiját is ellopja. Inkább küzdenie kellene a közösségi tulajdon megkárosítása ellen és nem afelett örvendezni, hogy most már van újdonság, amivel gyarapíthatják a lopott holmik számát!

Nem igaz, Móra elvtárs?

HÍREK
a film világából

A JÖVŐ ÉV májusában megtartandó cannesi Nemzetközi Filmversenyen a tervek szerint televíziós filmfesztivált is akarnak tartani.

***

MARTIN CAROL ÉS CHARLES BOYER a főszereplői Christian Jaques — a Királylány a feleségem rendezőjének — új, Párizsban készülő filmjének, amely Zola Naná-jából készül.

A GÓTIKUS PRÁGA szépségei elevenednek meg Otokár Vavra cseh filmrendező új, Prágában készülő, „Husz János" című filmjében. A film felvételei során megelevenedik a XV. századbeli prágai dóm, s az úgynevezett betlehemi templom, ahol Husz János prédikált, s a nagy reformátor a dicstelen zsinat után elszenvedett kínhalála is.

***

BUKARESTBEN most mutatták be a „Zűrzavar a cirkuszban" című csehszlovák, és a „Fábre professzor" című francia filmet.

NOVEMBER 26-ÁN mutatták be a bécsi „Művész" Filmklubban az új, egész estét betöltő, színes Mozart-filmet, *„Halhatatlan Mozart"* címmel. A film ékszerként foglalja egybe *Mozart* világhírű színpadi figuráinak drámai játékát — írja a filmről a bécsi sajtó — és a nagy zenei zseni zenéjének varázslatos hatalmát. Mozart derűs, humoros és drámai művei — a Szöktetés a szerályból, a Figaro házassága, a Don Giovani — a bécsi városi opera előadásában kerülnek a film nézője elé. *Mozart* zenéjét a film Moralt professzor vezényelésével, a Bécsi Filharmonikusok játékában tolmácsolja.

Téli cirkuszok

A Budapesten vendégszereplő népszerű lipcsei Aeros Cirkusznak rövidesen egy talán még népszerűbb riválisa érkezik Budapestre, a prágai Szlávia Cirkusz. E cirkusz titkára a népszerű és közismert csehszlovák komikus, Jaroslav Marvan, és szereplői Csehszlovákia számos országban vendégszerepelt kiváló artistái. A cirkusz érdekessége, hogy egy este több helyen is bemutatkozik a budapesti közönségnek, mégpedig a Szikra, Corvin, Zuglói és a Május 1. filmszínházakban. Bizonyos, hogy eddig még soha úgy magyar vagy külföldi filmben nem éltek az artistaszámok egy mulatságos, humoros történet keretében, mint a „Zűrzavar a cirkuszban" című színes, zenés csehszlovák filmben, mely a csehszlovák filmhéten, december 9-én kerül bemutatóra. A premierre hazánkba érkezik a népszerű komikus, Marvan is.

Egyetemünk Haladás Sportköre december 1-én vezetőségválasztó taggyűlést tartott

Egyetemünk Haladás Sportköre december 1-én vezetőségválasztó taggyűlést tartott.

A régi vezetőség beszámolt az elmult évben végzett munkáról.

Büszkén mondhatjuk, hogy sportkörünknek egy csapata az Országos Bajnokságban, kettő a Bp. I. osztályban, három pedig a II. osztályban szerepel.

Működik a sakk, az asztalitenisz, a labdarúgás, a kézilabda, a kosárlabda, az úszó és a természetjáró szakosztály. Szertornászaink és ökölvívóink más egyesületek színeiben versenyeznek. December folyamán meg fog alakulni az atlétikai szakosztály is és még a tél folyamán megkezdődnek az edzések.

Sajnos, a sportkör nem végzett megfelelő szervezőmunkát és a sportkedvelők nem tudtak a versenyekről, pedig sok szép és izgalmas küzdelmet vívtak csapataink; és nem utolsósorban a győzelmek kivívásához nekik is szükségük van biztatásra, saját közönség lelkesítő hangja önbizalmat ad és megsokszorozza a pályán küzdők erejét.

Az új vezetőségnek ezen a téren is javítania kell az eddigi gyakorlaton, de biztosítani kell azokat a személyi és anyagi előfeltételeket, amelyek nélkül színvonalas sportmunka elképzelhetetlen. Márpedig (és ezt mindenki tudja) a közönség csak színvonalas mérkőzésekre jár.

A sportkörnek igen lényeges feladata az is, hogy résztvegyen a szakosztályon kívüliek sportolásának megszervezésében, mozgósítsa hallgatóinkat sportolásra, testnevelésre. Ezzel kapcsolatban különösen fontos az, hogy a DISZ-szervezettel szorosabbá fűzze a kapcsolatot és kölcsönösen segítsék egymás munkáját.

Az ülésen a szakosztályok felszólalásaiból kitűnt az, hogy sokszor anyagi körülmények nehezítik munkájukat: nincs elegendő labda, felszerelés, hetijegy stb.

Egyöntetű véleményt tolmácsolt a Haladás központi szervei felé az a hallgató, aki keveselte a válogatott mérkőzésekre küldött jegyek mennyiségét és azt, hogy a kapottak zöme is diákjegy.

Mi az egész hallgatóság nevében reméljük, hogy sportkörünk munkája lényegesen javulni fog és újabb sikerekkel fog gazdagodni egyetemünk sportja.

A megválasztott új vezetőség:

Simon Mátyás,
Galgóczi József,
Németh József,
Hegedüs Éva,
Molnár Sándor,
Jeczelny Ferenc,
Bóna József.

Felügyelő bizottság: Benediczki Károly, Bognár Imre, Bodnár András.

*

Asztaliteniszezőink újból vereséget szenvedtek: 11:6 arányban maradtak alul a Pénzügyőrök csapatával szemben. Sajnos, ez egy határozott lépés volt a kiesés felé, így bentmaradásuk az első osztályban legalább olyan elismerést fog kiváltani, mint bekerülésük annakidején.

*

Helycsere történt a férfi és a női kosárlabda-csapataink között. A férfiak a kerületi bajnokságból a Bp. II. osztályba jutottak, viszont a női csapat most esett ki onnan.

A férfi csapat utoljára a V. Izzó csapata ellen 53:50 arányban győzött és ezzel a 2. helyen végzett, ami a továbbjutást jelenti.

*

Labdarúgóink az osztályozó során (Bp. II. osztályba való jutásért) egy győzelemmel, egy döntetlennel és egy vereséggel a 3. helyen áll. A továbbjutáshoz legalább a második helyen kell végezniök.

Az M. Mérőműszer csapata ellen jókora balszerencsével szerepeltünk és 3:2 arányban vereséget szenvedtünk. Nem sokkal volt más a helyzet a Földkotró V. ellen sem, amely mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. A hátralévő két mérkőzésen győzni kell.

Labdarúgócsapatunk. Állósor: Szendrei, Zelei, Kovács I., Molnár (edző), Hegedüs, Miklós, Kovács K. Guggol: Batta, Pintér, Hagelmayer, Nagy. Elől: Gábor.

Az egyetemi kultúrmunkások klubestjén

Kíváncsian indultam útnak vasárnap az esti szürkületben a Makarenko utcai József Attila színházba Igen érdekesnek ígérkező klubest lesz itt: az egyetem kultúrmunkásai részére.

Világéletemben pontos ember voltam, s a meghívón feltüntetett öt órára már ott ácsorogtam a színház előtt. Hát a kezdés elkésett egy kicsit, de ezt a csorbát, hogy úgy mondjam kiköszörülte a színjátszócsoport nagyon szép alakítása Déry Tibor „Talpsimogatójában", melyet a nézők szűnni nem akaró tapssal köszöntek meg. A darab bemutatása után énekkarunk számai következtek, majd a tánccsoport és a csasztuska brigád lépett a színpadra. Mondhatom, a műsor nagyszerűen sikerült, csupán egyetlen dolog, a konferanszié néhány helyen túl vaskos és ízléstelen tréfája homályosította el. Nem mondható éppen nagyszerűnek az ő „produkciója". Tréfái, amennyiben azoknak lehet nevezni azokat, inkább egy matrózkocsmába, semmint klubestre valók voltak. Mindenesetre akkor, amikor oly nagyszerű példák, mint Kellér Dezső, Darvas Szilárd műsorközi tréfái mutatják, hogy igenis lehet kacagtató, s a jóízlés határain belül kissé sikamlós történetekkel is szórakoztatni a közönséget, nem volt helyes ilyen „vicceket" előadni.

A műsort tánc követte, mely hivatva lett volna feltenni a koronát a klubestre. Őszintén szólva, ez nem volt a legsikerültebb rendezés. A túlzsúfolt társalgóban nem nagyon lehetett még kettőt sem lépni úgy, hogy az ember cipője, harisnyája meg ne sínylette volna. Nem beszélek egy-egy gyorsabb táncról, amelyből az ember sajgó lábakkal és bordákkal került ki.

Az említett hibák nem kultúrcsoportunk tagjainak hibái, ők tudásuk legjavát adták ezen az estén. Mindenesetre gondolom, jó ezeket is megemlíteni, hogy a jövőben még ilyen bosszantó kicsiségek se zavarják a jó hangulatot, hogy egy-egy rendezvényre úgy gondolhasson vissza az ember: no, ez igazán nagyszerű volt!

Kultúrfigyelő

SAKK

A következő 4. számú feladvány:

Világos: Kf1, Vg7, Bc1 és d3, He2 és f5, Fa3, gy:f4.

Sötét: Kd5, Bd8, Hc6 és e6, gy:c5, d4 és e4.

Matt két lépésben.

Üzbekisztánban most fejezték be a „Két krajcár reménység" című olasz film üzbégnyelvű szinkronmunkáit. A szinkronfilmgyárban ezzel párhuzamosan magyar, lengyel, csehszlovák és kínai filmek üzbégnyelvű szinkronmunkáit végzik el.

DAL AZ ÖSZTÖNDIJRÓL:

Ösztöndíjra várók dala: *„Csupa könny a szobám".*

Ösztöndíjfizetés előtt: *„Veled vagyok már gondolatban..."*

Megkapott ösztöndíj után: *„De jó, hogy itt vagy nálam..."*

Dal az utolsó forinthoz: *„Ne hagyd el azt, aki téged szívből imád,...*

TANSZÉKEK DALA:

Tanszékek dala a hallgatóhoz: *„Mért szeretlek téged, mért ha te nem érzed..."*

Tanársegédek a vizsgázókhoz: *„Kicsikém ne tétovázz..."*

Kirúgott hallgatók a tanársegédeknek: *„A búcsú könnyű volt neked, a bánat nekem maradt".*

Tanszékek dala a végzett hallgatókhoz: *„Amikor én nem leszek már, akkor tudd meg, hogy ki voltam néked..."*

Végzett hallgatók dala a tanársegédekhez: *„Mézeskalács szívet küldök neked, tükör lesz a közepén..."*

Honvédelem órán: *„Rececе, nem vagyok én kapitány.*

DAL A MAGÁNÉLETRŐL.

Házasság előtt lévő hallgató: *„Óh lányka, óh lányka imádlak én..."*

Aki már megnősült: *„Nem vagyok én már az, aki voltam..."*

Egy nősülő hallgató, akit nem érdekel a KIK: *„Ennek a szép barna lánynak, dombon van a háza..."*

Többszörös menyasszonyok dala: *„Megy a gyűrű vándorútra, egyik kézről a másikra..."*

Többszörös vőlegények dala: *„Nincs nekem a szerelemben szerencsém..."*

Örökös menyasszonyok dala: *„Pista régen elvehetne, hogyha engem úgy szeretne..."*

Tanulópárok dala: *„Jöjj szerelmes párom, lásd csak jöttöd várom..."*

Önéletrajzot írók dala: *„Nem vagyok én uri családból való..."*

Aki mindent maga varr a diákszállóban: *„Vágyom egy nő után, egy nő után, kerget a vágy..."*

GRÓZLI JÓZSEF

Az Ercsi Cukorgyárban

Cukros riport a harmadik évfolyam iparszakos hallgatóinak kirándulásáról

November 17-én vidám társaság gyülekezett a Déli-pályaudvar indulási oldalánál. A szinte hagyományos közgazdász jókedvet a későőszi reggel kissé borongós, hüvös időjárása sem tudta zavarni.

Vonatunk 10 óra tájban érkezett be az ercsi állomásra. Leszállás után mindjárt szemünkbe tünt a cukorgyár nagy épülete, füst okádó hatalmas kéményei. Először a gyár u. n. külső részlegét néztük meg. Szinte végeláthatatlan cukorrépa-halmazok között járva figyeltük, hogyan jut be a gyárba kis földalatti alagutakon a répa. Igen elmés módszerrel rakják ki a vasúti kocsikat, mégpedig vizzel, valahogy úgy, mintha zuhanyozna a vagon rakománya, de ezt a zuhanyt úgy kell elképzelni, hogy combvastagságú csőből, több atmoszféra nyomással, szinte kisöprik a vagonból a répát. Ezt a vizet használják fel azután tovább a répa szállítására, az alagutakon keresztül. Itt a gyár főmérnöke tartott rövid, de igen tartalmas előadást a cukorgyártás folyamatáról, ezután léptünk be a gyárba. Hideg volt odakinn nagyon, de itt viszont közel negyven fokot is meghaladó „időjárás" uralkodott, úgyhogy le kellett vetnünk a kabátokat, pullovereket.

A gyártási folyamattal va'ó ismerkedést a padláson kezdtük. Mi is furcsállottuk először ezt, de láttuk, hogy a cukorgyártást körülbelül, ha „globálisan" nézzük, úgy kell elképzelni, hogy fölül megy be a répa, a pincében lesz belőle nyerscukor és a padláson mint kész, csillogóan fehérszínű kristálycukor kerül újra napfényre. persze amíg ezt az utat megteszi, nagyon sok minden történik a répával. Mossák, szeletelik, lugozzák, főzik, tisztítják, centrifugálják, s már láttam a répa útját a cukorig, mégsem tudnám elmondani, mi mindent csinálnak még vele, mire kávébavaló kristálycukor lesz belőle.

Mikor a répa útját követve eljutottunk a második padlásig (hol a répát, mint cukrot láttuk viszont) jókora kristálycukor-darabok fogadtak bennünket a sűrű hóeséshez hasonló porcukorfelhőben. Kisérőnk szíves kínálására nekiláttunk a cukor majszolásának, úgy hogy közülünk soknak még a füle is cukros lett.

A gyár után megnéztük a falut. Hát én mondom, ilyen néptelen, csendes falucskát még nem igen láttam. Végigmenve a „főutcán" összesen nem találkoztunk husz emberrel. Látszik, hogy most van a cukorgyári munka dandárja.

Nagyon sok tapasztalattal, élménnyel meggazdagodva tértünk vissza, s azt hiszem mindnyájunk nevében mondhatom: még ha egy kicsit hideg volt is, akkor sem bántuk meg, hogy elmentünk.

LÁNY-VIGASZTALÓ

(A legkedvesebb lánynak)

A szív-panaszból értek én is,
de tűrj, ha tudsz, és várj, remélj is
jobb tavaszt!

Már hűtlenséget messze hagytam;
szeretni téged megmaradtam
örökre.

És férjként is, ha jönnek évek,
magamhoz, hidd, hogy ölelnélek,
Életem!

Hisz láttam én már azt a kertészt,
kinek a földjén elvetették
virágod,

mely zsenge még, de — csókos mámor —
koszorúdat tartja számon,
vigyázva.

Ha úgy szeretsz, mint én szeretlek,
akkor, Édes, nem vethetsz meg
ily vigaszt.

Gold Andor.

AHOGY RAJZOLÓNK A CSURGATOTT LEVEST ELKÉPZELI

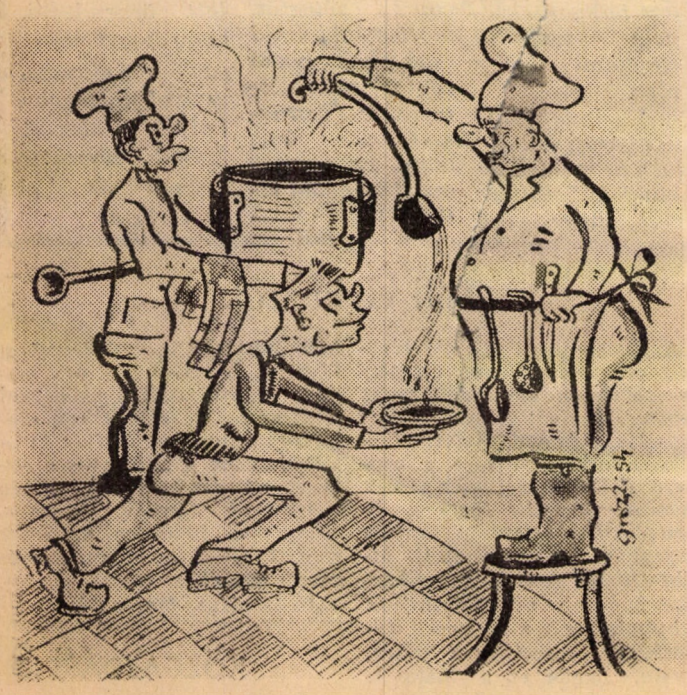

HÍREK

A New York Herald Tribune egyik legutóbbi számában egy, az amerikai filmgyártással foglalkozó cikk szerzője arról panaszkodik, hogy nem tudja mire vélni, hogy az európai filmfesztiválokon az amerikai filmek sorra kudarcot vallanak és legfeljebb a vigaszdíjat nyerhetik el. Legutóbb az amerikai filmgyártók kénytelenek voltak legalábbis részben kivonulni a nyugatnémet piacról, ahol önként leszállították az oda exportált filmjeik számát. De a mérséklést a nyugatnémetek még mindig keveslik és az Amerika által szállított filmek számát további egynegyedével csökkenteni akarják.

*

Jövő év januárjának 3. és 4. hetében Uruguayban, Punta del Este-ben nagy nemzetközi filmfesztivált tartanak. Az ottani klima szerint ebben az évadban van a nyár. A fesztiválon Dél-Amerika Nagydíját nyeri el az a film, amelyik legjobban megtetszik az uruguayi nézők ízlésének.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt és DISZ. bizottságának egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkesztő: Gácsi Sándor

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Felelős szerkesztő: Illés János

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov-tér 8. III. 382.
Telefon: 186—850
192-es mellék

Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha Lujza-tér 3
Szikra Lapnyomda
Budapest VIII. Rökk Szilárd-u. 6

Felelős vezető: Kulcsár Mihály

KOSSUTH ZSUZSA

Egy csaknem elfeledtett magyar asszonyról, Kossuth Lajos hugáról Meszlényi Rudolfnéról szólnak e sorok. Kossuth elfogatása után, amikor a gyűlölt bécsi udvar azt hitte, hogy elnémította az ellenállási mozgalmat, az alig 19 éves gyenge szervezetű, de annál erősebb lelkű Zsuzsa intézte a család ügyeit. 1849-ben Kossuth kinevezte hugát a tábori kórházak országos főápolónőjévé. Debrecenben Kossuthnéval együtt egyesületet alapított, fehérneműt, sebkötözőpólyát stb. gyüjtöttek a sebesült honvédek számára. Munkácsy: „Tépéscsinálók" című festménye ezt az országos terjedelmű mozgalmat eleveníti meg.

VIZSZINTES:

1. Kossuth Zsuzsa mondotta: „Ha valaki úgy szerette volna hazáját, mint én, nem fényében és boldogulásában, hanem szolgaságában és nyomorúságában, ha valaki annyira csodálta volna népét mint én, az igen keserű érzelmekkel (2. kocka kettősbetű)" 16. Vissza. Mindegyiknek két oldala van. 17. Névelővel: egy Beethoven nyitány címe ez a női név. 18. Elképzelés, ötlet. 19. Szerelmi költészet múzsája. 21. Vissza: szomorú, bánatoshangú költemény. **22. Függőleges: 16 folytatása.** 23... ológia. 24. Egy — angolul. 24/a. Verne regényhős. 25. Világtáj. 26. Indiában gyakori az ilyen halál. 27. Török — név. 29. Csak középen mázol! 30. Ruhát tisztít (az első betű fölösleges). 33. Kikötő a Vörös-tenger déli bejáratánál. 34. Mázol. 35. Végtelenül zúg!! 36. Erdei állat. 38. Mutatószó. 39. Vissza állóvíz. 40. Régi görög törzs. 41. Ereinkben folyik. 43. Kettőzve: bányavárosunk. 44. A TOTÓN az ilyen találat is nyer. 45. Szellemi munkások. 47. Gúnyos hangnem. 48. Budapesten csak egy ilyen ház van (az első betű nem számítandó). 50. Orosz női név. 51. Vissza: India miniszterelnöke (fonetikusan). 52. H E A. 55. Csehszlovák gépmárka. 56. Kereskedelmi műszó. 57. Vissza: női név. 60. Ezüst vegyjele. 64. Francia város a Rhone völgyében (i=y). 66. Félig nálad! **67. Vízszintes: 16 folytatása.**

FÜGGŐLEGES:

2. Mindenki szeretné érezni mégegyszer az első... 3. Írta vala. 4. Tiltakozási jog latinul. 5. Vissza: kereskedelmi műszó. 6. Értékesít... D. 7. Nem németül. 8. Valjon függ? 9. Vissza: Tájszólással valjon megy-e? 10. Ilyen ing is van. 11. Falevélnek van. 12. Féltalp! 13. Szep virág.. A. 14. Össze-vissza: old. 15. A mélybetekintett. **16. Függőleges: 32 folytatása.** 20. Egy-angolul. 22. Elhibáz. 28. Elektromos töltésű atom. 29. Állami jövedelem. 31. Az etruszk mithológia rémalakú dühöngő női. **32. Vízszintes 1 folytatása... útjára.** 35. Férfi név. 37. Nulla. 40. Közép-Európa legnagyobb folyója. 42. Vissza: Kisfaludy Károly: „Mátyás deák" c. művének egyik szereplője. 44. női név. 46. A ház tartozéka. 47/a. Közlekedési terület Párizsban (az utolsó betű fölösleg). 49. Vissza: nemesgáz (r = n). 53. Pestmegyei község. 54. Vissza: névelővel szeszes ital. 57. Vissza: idegen női név. 58. Á SZ R. 59. Régi magyar szó, de össze-vissza. 60. Állami jövedelem. 61. Csuk és... 63. Oroszlán — latinul. 64. Fehérnemű. 65. Félig nedves! 67. Magyar Zoltán. 67/a. Vissza: személyes névmás. 67/b. Gonda Ferenc.

Ma közöltük rejtvényversenyünk III.-ik s egyben utolsó fordulóját. A legtöbb helyes megfejtést beküldőket értékes jutalomban részesítjük. Beküldendők a vastagon szedett so.ok. A nyertesek neveit következő számunkban közöljük.

Rimóczi Károly